

ŽENE I MUŠKARCI U CRNOJ GORI

WOMEN AND MEN IN MONTENEGRO

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

CRNA GORA
Ministarstvo za ljudska
i manjinska prava

 ZAVOD ZA STATISTIKU
CRNE GORE
STATISTICAL OFFICE
OF MONTENEGRO
MONSTAT

PODGORICA, 2016

PODGORICA, 2016

Izdavači | Publishers:

ZAVOD ZA STATISTIKU CRNE GORE | STATISTICAL OFFICE OF MONTENEGRO

Podgorica, IV Proleterske br. 2

telefon: +382 (0)20 230 811

fax: +382 (0)20 230 814

e-mail: contact@monstat.org

www.monstat.org

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA CRNE GORE | MINISTRY FOR HUMAN AND MINORITY RIGHTS OF MONTENEGRO

Podgorica, Rimski trg 46

telefon: +382 (0)20 482 129

fax: +382 (0)20 234 198

e-mail: kabinet@mmp.gov.me

<http://www.minmanj.gov.me/>

Stručni/e saradnici/e | Competent counterparts:

Zavod za statistiku | Statistical Office:

Dragan Dubak, Sonja Jovanović, Snežana Remiković, Maja Glendža, Ivana Tanjević,
Marijana Popović Rončević, Dragan Peković, Milica Pavlović, Gojko Dragaš

Ministarstvo za ljudska i manjinska | Ministry for Human and Minority Rights

Biljana Pejović

Dizajn | Design

IMPULS STUDIO

Štampa | Press:

IVPE, Cetinje

Tiraž | Circulation:

200

**ZAVOD ZA STATISTIKU
CRNE GORE**
*STATISTICAL OFFICE
OF MONTENEGRO*

**MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA
CRNE GORE**
*MINISTRY FOR HUMAN AND MINORITY RIGHTS
OF MONTENEGRO*

**ŽENE I MUŠKARCI
U CRNOJ GORI**

**WOMEN AND MEN
IN MONTENEGRO**

Podgorica, 2016.
ŠESTO IZDANJE | SIXTH EDITION

UVOD <i>INTRODUCTION</i>	8 9
STANOVNIŠTVO <i>POPULATION</i>	10 11
ZDRAVLJE <i>HEALTH</i>	34 35
OBRAZOVANJE <i>EDUCATION</i>	44 45
SOCIJALNA ZAŠTITA <i>SOCIAL WELFARE</i>	72 73
PRAVOSUĐE <i>JUSTICE</i>	80 81
ZAPOSLENOST I ZARADE <i>EMPLOYMENT AND WAGES</i>	92 93
POLITIKA I ODLUČIVANJE <i>POLITICS AND DECISION MAKING</i>	110 111
NASILJE U PORODICI <i>DOMESTIC VIOLENCE</i>	126 127

UVOD

Publikacija “Žene i muškarci u Crnoj Gori” da je kratak prikaz stanja žena i muškaraca u našem društvu. Nastala je kao odgovor na sve veće potrebe korisnika/ca da se stanje u društvu, između ostalog, prati i preko statističkih podataka prikazanih prema polu.

Publikacija je prvi put objavljena 2006. godine, a iste je Crna Gora obnovila nezavisnost. Ona je posvećena ovima jubilejima i ovo šesto izdanje je upravo zbog toga jedinstveno. Takođe, 2016. je značajna prije svega jer je Crna Gora po prvi put razvila Indeks rodne ravnopravnosti, koji će mjeriti rodnu ravnopravnost indeksom od 1 (potpuna neravnopravnost) do 100 (potpuna ravnopravnost), kroz šest oblasti: znanje, rad, novac, zdravlja, vrijeme i moć.

Kako statistika nužno prati generalno sve razvojne politike, Evropska komisija je ustanovila Indeks rodne ravnopravnosti kao takav mehanizam. Ovaj mehanizam kao i druge statistike iz oblasti rodne ravnopravnosti i diskriminacije doprinijeće efikasnijem vođenju politike jednakih mogućnosti i transparentnijim nespornim rezultatima u prethodnom periodu.

Ustanovljavanje Indeksa rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori je plod zajedničkog rada Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Zavoda za statistiku i Evropskog instituta za rodnu ravnopravnost, koji će, kako je predviđeno početkom 2017. godine, predstaviti i zvanično ovaj novi statistički mehanizam.

Publikacija “Žene i muškarci” se sastoji od tabela i grafikona bez dodatnih statističkih i socioloških analiza i može poslužiti kao

izvor informacija korisnicima podataka koji su zainteresovani za položaj žena i muškaraca, kao i za jednakost polova u Crnoj Gori.

Rodna ravnopravnost znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svojih prava i jednaku korist od ostvarenih rezultata.

Podaci koji su prikazani u ovoj publikaciji odnose se na sljedeće oblasti:

- Stanovništvo
- Zdravlje
- Obrazovanje
- Socijalna zaštita
- Pravosuđe
- Zaposlenost i zarade
- Politika
- Nasilje u porodici

Osim apsolutnih podataka prikazanih po polu data je i polna raspodjela u procentima kojom se prati položaj žena i muškaraca.

Većina podataka prikazanih u ovoj publikaciji i rezultati su istraživanja koja sprovodi Zavod za statistiku, i ovaj izvor nije posebno naveden. Manji dio podataka preuzet je od drugih državnih institucija čija su imena navedena ispod tabela ili grafikona.

INTRODUCTION

The publication “Women and men in Montenegro” gives short insight into the status of women and men in our society. It appeared as the response to numerous needs of users to monitor the society by gender disaggregated data.

Publication was published for the first time in 2006, the very year Montenegro renewed its independence. It is dedicated to these significant dates and that makes this sixth edition unique. Further, 2016 is important firstly because of the developing of Index of gender equality which will measure gender equality from 1 (total inequality) to 100 (total equality), in six areas: knowledge, work, money, health, time and power.

Regarding that statistic generally follows all the areas of development, European Commission established Index of gender equality as such mechanism. This mechanism, as well as other statistics in the field of gender equality and discrimination, will contribute to leading a more efficient gender equality policy and more transparent undisputed results in the previous period.

The establishing the Index of gender equality in Montenegro is an outcome of the co-operation of the Ministry for Human and Minority Rights, Statistical Office and European Institute for Gender Equality. According to the plan, these institutions will announce officially this new statistical mechanism at the beginning of 2017.

The publication contains tables and graphs without additional statistical and sociological analysis of data and it may serve as the source of information to all data users interested in the

situation of women and men, as well as for the gender equality in Montenegro.

Gender equality means that woman and men are equally represented in all areas of public and private life, have equal status, equal opportunities to exercise their rights and equal benefit of the results achieved.

Data presented in this publication refer to following topics:

- Population
- Health
- Education
- Social welfare
- Justice
- Employment and wages
- Politics
- Domestic violence

Beside the absolute data presented regarding sex, the publication contains gender distribution in percentage which monitors the position of women and men.

Most of presented data in this publication is the result of the research conducted by Montenegrin Statistical Office, and this source is not particularly mentioned. A smaller amount of data is downloaded from other government institutions, which are listed below the tables and graphs.

Ministry for Human and Minority Rights, Gender Equality Department, supported the publication. It is important to highlight

Publikacija je podržana od strane Ministarstva za ljudska i manjinska prava i Odjeljenja za rodnu ravnopravnost. Ističemo da Zavod za statistiku Crne Gore i drugi zvanični proizvođači statistike teže da putem svojih redovnih istraživanja, kada god je to moguće prikupe i statistički obrade podatke prema polu. Cilj izrade ove publikacije je da se na jednom mjestu prikaže najveći broj obilježja razvrstanih po polu.

Ovom publikacijom ilustruju se važne razlike između žena i muškaraca, kako u ekonomskom tako i u drugim sferama života. Tako se, na primjer, posljednjih godina, više školuju žene, a evidentno je i da su žene manje osuđivane za krivična djela. Na drugoj strani, veća zaposlenost je zabilježena kod muškaraca. Takođe, nepismenih muškaraca je manje nego žena.

that Statistical Office of Montenegro and other official producers of statistics tend to collect and process statistical data according to sex, on the basis of their regular researches whenever it is possible. The aim of this publication is to present the most of features of gender disaggregated data in one place.

This publication illustrates the important differences between women and men, in economic as well as in other spheres of life. Thus, for example, in the recent years, more women are educated, and less are convicted for criminal offenses. On the other side, higher male employment is noticed and less male persons are illiterate.

Stanovništvo predstavljaju lica sa uobičajenim mjestom boravka u Crnoj Gori. Uobičajeno mjesto boravka predstavlja mjesto gdje lice uobičajeno provodi dan, bez obzira na privremenu odsutnost iz razloga rekreacije, odmora, posjete prijatelja ili rođaka, poslovne odsutnosti, kao i odsutnosti usljed medicinskog tretmana ili religijskog hodočašća, kao i mjesto u kome lice boravi neprekidno, najmanje godinu ili je stiglo u to mjesto kasnije, ali ima namjeru da ostane tu najmanje jednu godinu.

Stanovništvo prema polu i starosti predstavlja broj lica određenog pola, grupisanih po starosti, prema navršenim godinama života.

Projekcije stanovništva predstavljaju projektovan broj stanovnika za posmatranu godinu.

Koeficijent maskuliniteta predstavlja broj muškog na hiljadu ženskog stanovništva;

Koeficijent feminiteta predstavlja broj ženskog na hiljadu muškog stanovništva;

Koeficijent starosti predstavlja učešće stanovništva starijeg od 60 godina u ukupnom stanovništvu; Indeks starenja predstavlja odnos između stanovništva starijeg od 60 godina i mlađeg od 19 godina.

Migracije ili preseljavanje stanovništva jeste prostorno kretanje stanovništva iz jednog mjesta u drugo mjesto.

Primorski region čine opštine: Bar, Budva, Herceg Novi, Kotor, Tivat i Ulcinj.

Središnji region čine: Glavni grad Podgorica, Prijestonica Cetinje i opštine Danilovgrad i Nikšić.

Sjeverni region čine opštine: Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Kolašin, Mojkovac, Plav, Pljevlja, Plužine, Rožaje, Šavnik i Žabljak.

Population represents persons with usual residence in Montenegro. Usual residence represents the place where a person usually spends a day, regardless of temporary leave due to recreation, vacation, visits to the friends and relatives, business trips, medical treatment or religious pilgrimage, as well as the place where he/she resides permanently, at least a year or has arrived later but intends to stay at least one year.

Population by sex and age is the number of persons of particular sex, grouped by age, according to years of life.

Projections of the population represent projected number of population for the observed year.

Masculinity coefficient is a number of male per one thousand of female population;

Femininity coefficient represents a number of female per one thousand of male population;

Age coefficient represents the participation of population older than 60 years of age in the total population;

Ageing index represents the relation between population older than 60 years of age and younger than 19.

Migrations are related to the movement of population from one place to another.

Coastal region consists of the following municipalities: Bar, Budva, Herceg Novi, Kotor, Tivat and Ulcinj.

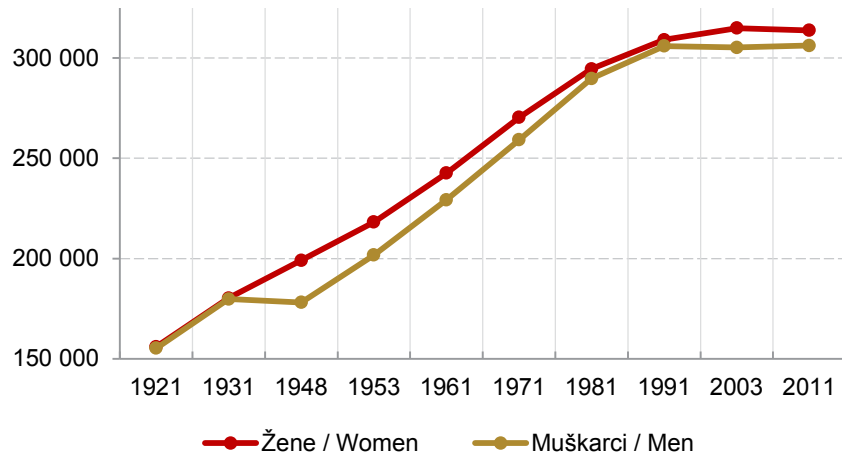
Central region consists of the following municipalities: Capital Podgorica, Old Royal Capital Cetinje and municipalities Danilovgrad and Nikšić.

Northern region consists of the following municipalities: Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Kolašin, Mojkovac, Plav, Pljevlja, Plužine, Rožaje, Šavnik and Žabljak.

Od dvadesetih godina prošlog vijeka, kada je na teritoriji današnje Crne Gore živjelo 311 341 stanovnika, do posljednjeg sprovedenog popisa 2011. godine, (620 029), broj stanovnika se skoro udvostručio. Ovakav rast jednim dijelom može se pripisati relativno visokom prirodnom priraštaju, iako su na demografske promjene značajan uticaj imala i migraciona kretanja.

Since twenties of last century, when 311 341 inhabitants have lived in the territory of Montenegro, by the last conducted census 2011 (620029) number of inhabitants are almost doubled. This increase can partly be attributed to the relatively high natural increase, but also Migrations have had a large impact on demographic change.

Polna struktura stanovništva prema popisima u Crnoj Gori, Popis 2011.
Population structure by sex, Census 2011

Promjene u polnoj strukturi su se uglavnom kretale u smjeru povećanja udjela ženskog stanovništva.

Changes in the gender structure are generally moving in direction of increasing the share of female population.

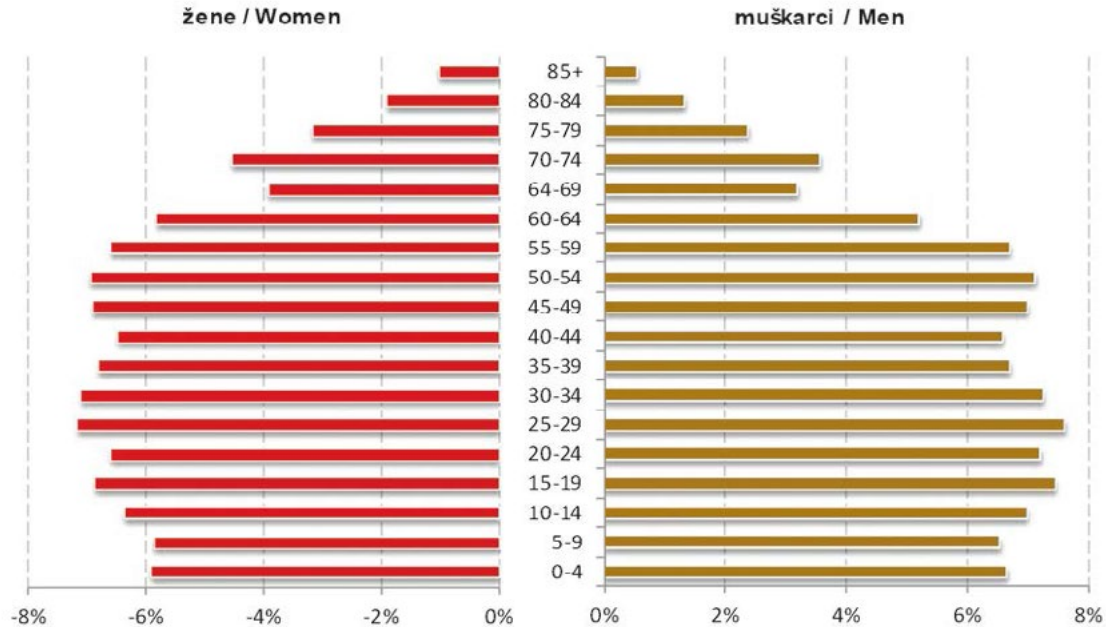
Stanovništvo, indikatori po polu, Crna Gora, 1921-2011 Popisi
Population indicators by sex, Montenegro 1921-2011 Censuses

Godina popisa Year of census	Ukupno Total	Žene Women	Muškarci Men	Žene% Women	Stopa rasta Growth rate 1921=100	Koeficijent maskuliniteta Coefficient of masculinity	Koeficijent feminiteta Coefficient of femininity	
1921	311 341	156 040	155 301	50,12	100,00	100,00	995,26	1 004,76
1931	360 044	180 279	179 765	50,07	115,53	115,75	997,15	1 002,86
1948	377 189	199 111	178 078	52,79	127,60	114,67	894,37	1 118,11
1953	419 873	218 155	201 718	51,96	139,81	129,89	924,65	1 081,49
1961	471 894	242 620	229 274	51,41	155,49	147,63	944,99	1 058,21
1971	529 604	270 395	259 209	51,06	173,29	166,91	958,63	1 043,15
1981	584 310	294 571	289 739	50,41	188,78	186,57	983,60	1 016,68
1991	615 035	309 104	305 931	50,26	198,09	196,99	989,73	1 010,37
2003	620 145	314 920	305 225	50,78	201,82	196,54	969,21	1 031,76
2011	620 029	313 793	306 236	50,60	201,09	197,18	975,92	1 024,68

Najmanji koeficijent maskuliniteta, u poslednja tri popisa, zabilježen je 2003. Godine, kada je iznosio 969 muškaraca na 1000 žena.

The lowest masculinity coefficient in the last three census, was recorded in 2003 when it was 969 males per 1000 women.

Stanovništvo po petogodišnjim starosnim grupama i polu, Popis 2011.
Population by sex and age groups, Census 2011

Usljed porasta prosječnog životnog vijeka u Crnoj Gori i pada stope nataliteta broj i učešće **starije populacije** raste.

*Due to the increase in life expectancy in Montenegro and decreasing of birth rate, the participation of **older population** is growing.*

Stanovništvo, po starosnim grupama i polu, Popis 2011.
Population by age groups, Census 2011

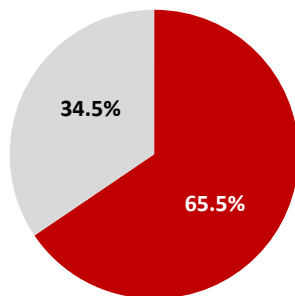
Starosne grupe <i>Age group</i>	Broj stanovnika <i>Population number</i>		U procentima <i>In %</i>	
	Muškarci <i>Men</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	Žene <i>Women</i>
CRNA GORA	306 236	313 793	49,4	50,6
MONTENEGRO				
0-5	24 123	21 991	52,3	47,7
6-15	42 334	39 366	51,8	48,2
15-19	22 815	21 278	51,7	48,3
0-17	75 367	69 759	51,9	48,1
18 +	230 777	243 878	48,6	51,4
0-14	61 766	56 985	52,0	48,0
15-64	210 713	210 980	50,0	50,0
65 +	33 665	45 672	42,4	57,6
Nepoznato / Unknown	92	156	37,1	62,9

U najmlađoj grupi stanovništva ima više dječaka (52%), dok u najstarijoj grupi stanovništva preko 65 godina, ima više žena, čak 57,6%.

In youngest group of the population there are more boys (52%), while in the oldest group of the population over 65 years, there are more women (57.6%).

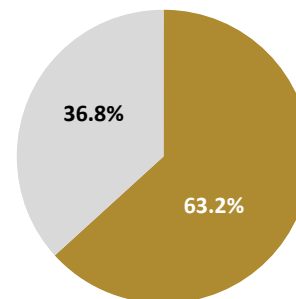
Žene i muškarci prema tipu naselja u kome žive, Popis 2011
Women and men by type of settlements where they live, Census 2011

Žene/ Women

■ Gradska / Urban   ■ Ostala / Other

Muškarci/Men

■ Gradska / Urban   ■ Ostala / Other

Od ukupnog broja žena, njih 65,5% živi u gradskoj sredini, dok je kod muškarca taj procenat 63,2.

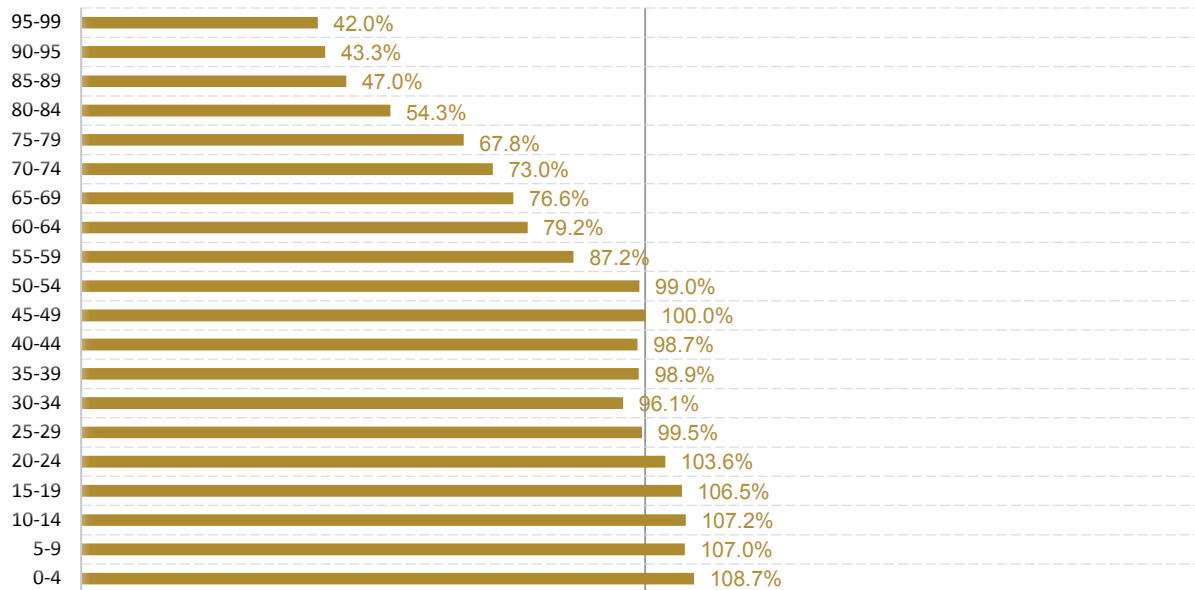
Out of total number of women 65.5% live in urban area, while for man this percentage is 63.2.

Broj muškaraca na 100 žena prema starosnim grupama, Popis 2011.

Number of per 100 women by age groups, Census 2011

Analiza polne strukture stanovništva prema starosti pokazuje dominaciju muške populacije sve do starosti od 20-24 godina. Za starije dobne grupe, usljed razlika u nivou smrtnosti prema starosti i polu i strukture migranata po polu i starosti, žene postaju brojnije.

Analysis of sex distribution of population by age shows the dominance of male population to the age of 20-24 . For older age group due to differences in the level of mortality by age and sex structure of migrants and by sex and age, women become majority.

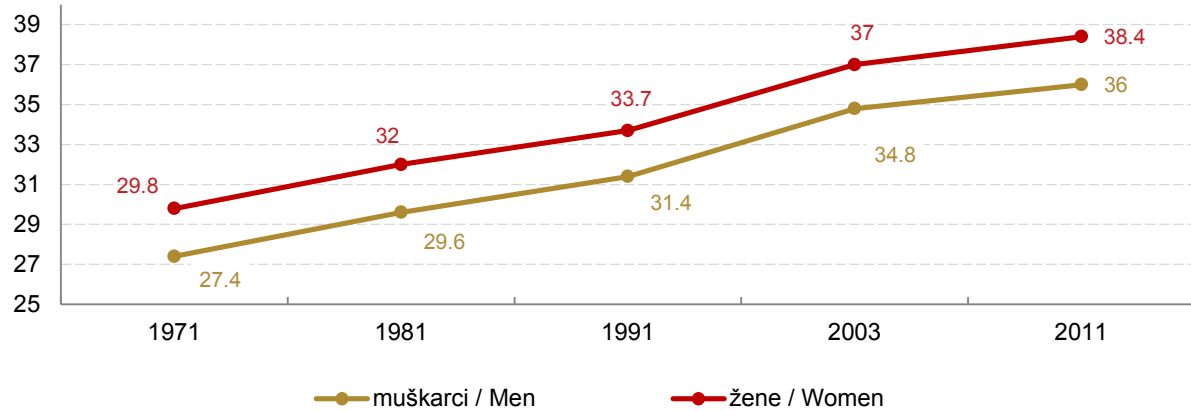
Stanovništvo, Popis 2011.
Population, Census 2011

Stanovništvo <i>Population</i>	1971	1981	1991	2003	2011
Prosječna starost stanovništva muškarci <i>Average age of population Men</i>	27,4	29,6	31,4	34,8	36,0
Žene <i>Women</i>	29,8	32,0	33,7	37,0	38,4
Indeks starenja muškarci <i>Aging index Men</i>	22,3	23,4	31,8	49,7	58,6
Žene <i>Women</i>	29,6	33,9	44,8	67,8	81,7
Koeficijent starosti muškarci <i>Coefficient of age Men</i>	10,0	9,1	10,9	14,9	16,2
Žene <i>Women</i>	12,0	12,2	14,6	18,4	20,4

Indeks starenja kreće se u smjeru konstantnog smanjenja učešća mladih uz istovremeno povećanje učešća starih lica. Ovakav trend je naročito izražen kod ženskog dijela populacije.

The aging index moves in the direction of the constant decrease of youth participation while simultaneously increases in old people participation. This trend is particularly expressed in a female population.

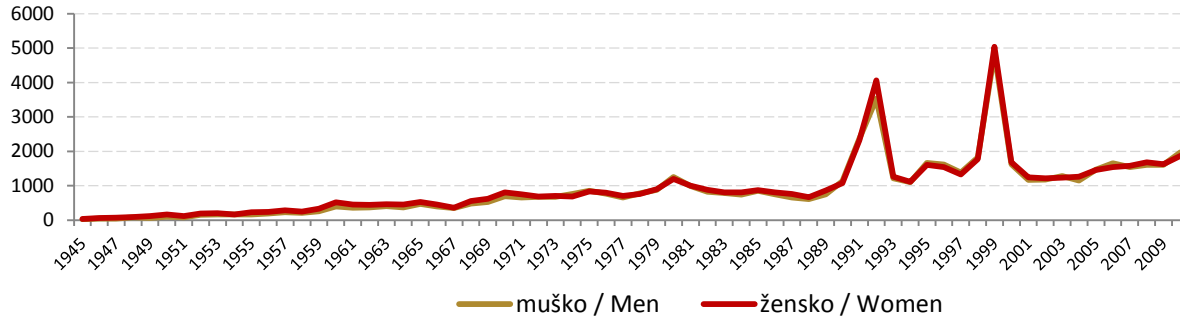
Prosječna starost stanovništva, 1921-2011 Popisi
Average age of population, 1921-2011 Censuses

Prosječna starost muškaraca je konstantno niža od prosječne starosti žena. Prosječna starost i muškaraca i žena raste i 2011 godine iznosi 38,4 godine za žene i 36 godina za muškarce.

The average age of men are constantly lower than average age of man. The average age of women and men increase and in 2011 it is 38.4 for women and 36 for men.

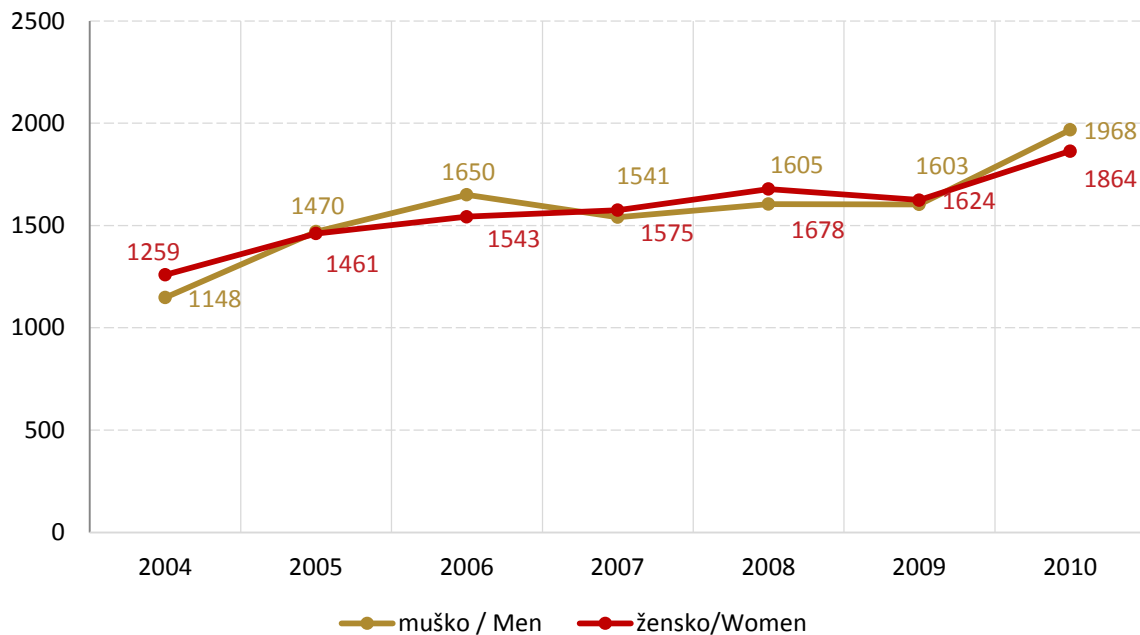
U kojim godinama se najviše lica doselilo u Crnu Goru? Popis 2011.
In which years the majority of people immigrated to Montenegro? Census 2011

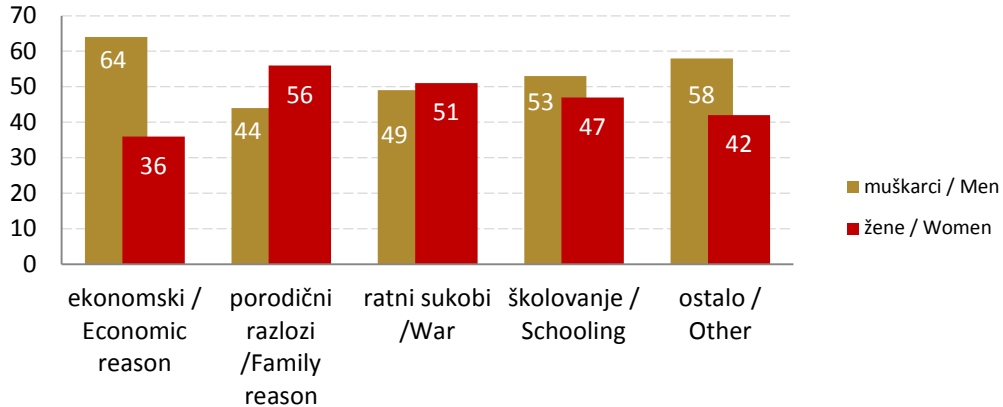
Oko 80 odsto stanovnika Crne Gore od rođenja živi u Crnoj Gori, dok su petina doseljenici iz drugih zemalja. U posljednjih pola vijeka najveći broj migranata zabilježen je devedesetih godina prošlog vijeka, s obzirom da se od 1990. do 1999. godine doselilo gotovo 42 hiljade sadašnjih stanovnika Crne Gore.

About 80 percent of the Montenegrin population are living in Montenegro since birth, while one fifth of population came from other countries. In the last half century, the largest number of migrants is recorded in the nineties of last century, given that since 1990 to 1999. From current citizens almost 42 thousands moved to Montenegro.

Broj migranata u periodu od 2004. do 2011. godine, Popis 2011.
The number of migrants in period from 2004 to 2011. Census 2011

Kakva je polna struktura migranata prema razlogu doseljenja (u %), Popis 2011.?
What is the sex structure of migrants by reason of settlement (in %), Census 2011?

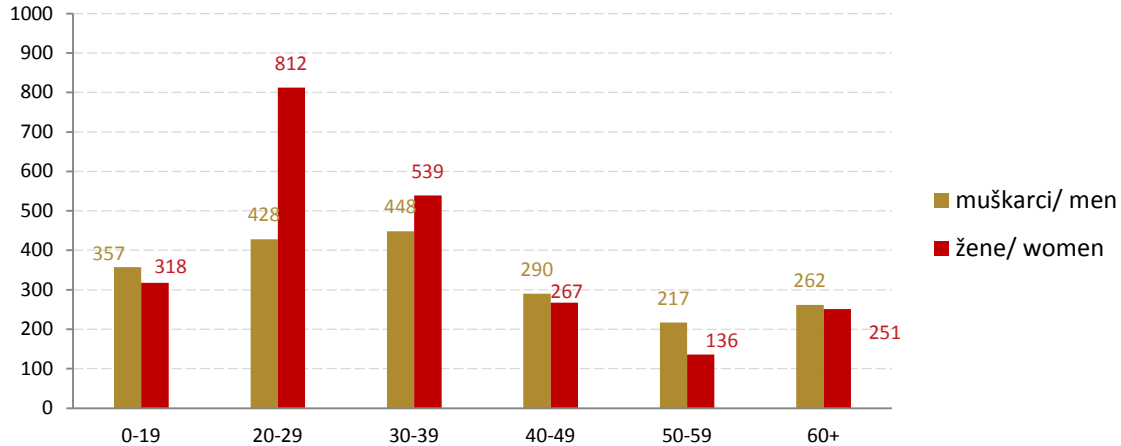

Zbog porodičnih razloga doselio se više žena nego muškaraca dok je najveća polna razlika zabilježena kod migranata iz ekonomskih razloga, 64 odsto muškaraca navelo je to kao razlog napuštanja prethodnog mjesta boravka.

Due to family reasons in Montenegro moved more women than men, while the largest gender difference was noted with migrants for economic reasons, 64% of men cited this as a reason for leaving previous residence.

Kretanje stanovništva unutar Crne Gore po starosti i polu, 2015.
Internal migrations by age and sex, 2015

Ukupan broj stanovnika koji se selio unutar Crne Gore u 2015. godini iznosi 4 325, od toga 53,7% su žene a 46,3% čine muškarci. Žene ovu većinu ostvaruju najviše zahvaljujući populaciji od 20 do 39 godina starosti.

Total internal migration of population in Montenegro in 2015 is 4 325, out of which 53.7% are women and 46.3% are men. Women advantage is due to population aged from 20 to 39.

Migracioni saldo po regionima u 2015. godini

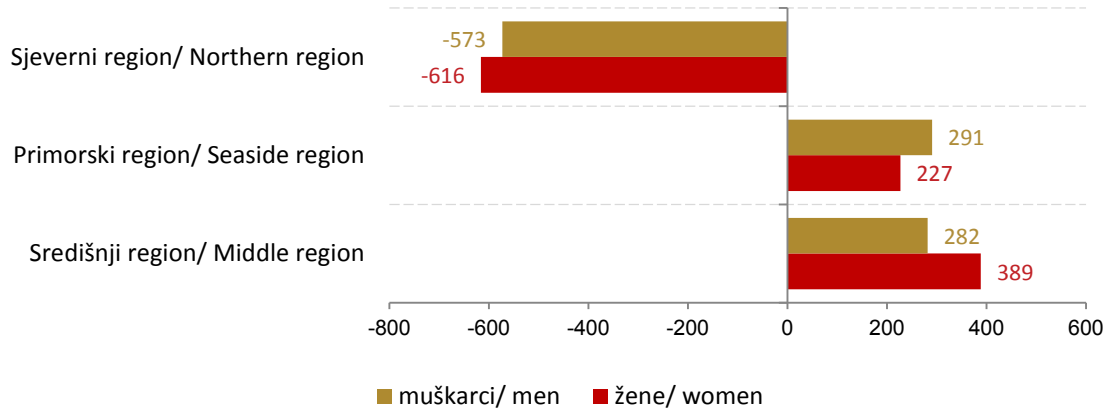
Net migrations by region in 2015

U svakoj opštini sa sjevera Crne Gore, osim Gusinja (migracioni saldo 0), je evidentiran negativan migracioni saldo i ukupno iznosi 1 189 lica;

Pozitivan migracioni saldo je evidentiran u ostala dva crnogorska regiona, s tim što je on veći u središnjem i iznosi 671 lica, dok u primorskom regionu iznosi 518 lica.

In each municipalities on the north of Montenegro, except Gusinje (net migration 0), it was recorded net negative migration and it was in total 1 189 persons;

Positive net migration is recorded in other two Montenegrin regions, and it is higher in the middle part and the amount is 671 persons, while in coastal region it is 518 persons.

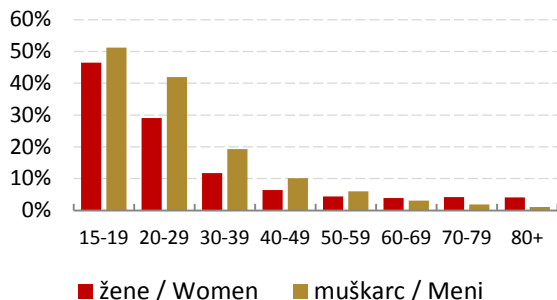

Najčešća ženska i muška imena, Popis 2011.
The most frequent female and male names, Census 2011.

Redni broj <i>Rank</i>	Ženska imena <i>Female names</i>	Muška imena <i>Male names</i>
1	Jelena	Nikola
2	Milica	Marko
3	Marija	Dragan
4	Ivana	Miloš
5	Milena	Zoran
6	Ana	Milan
7	Dragana	Aleksandar
8	Radmila	Ivan
9	Vesna	Petar
10	Ljiljana	Luka

Učešće neudatih žena i neoženjenih muškarca iznad 15 godina po starosnim grupama, Popis 2011.

Shares of single women and single men aged 15 and over, by age groups, Census 2011

Prema Popisu stanovništva 2011. godine, unutar subpopulacije stanovništva starijeg od 15 godina preko polovina lica su u braku (55%) a jedna trećina nikad nije stupila u brak (33%).

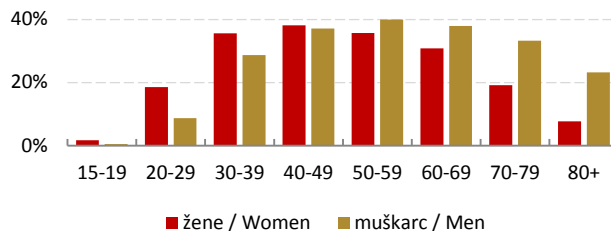
According to the population census (2011), within the subpopulation of the population older than 15 years over half of people are married (55%) and one third had never entered into marriage (33%).

Učešće udatih žena i oženjenih muškaraca iznad 15 godina po starosnim grupama, Popis 2011.

Shares of married men and married women aged 15 and over, by age groups, Census 2011

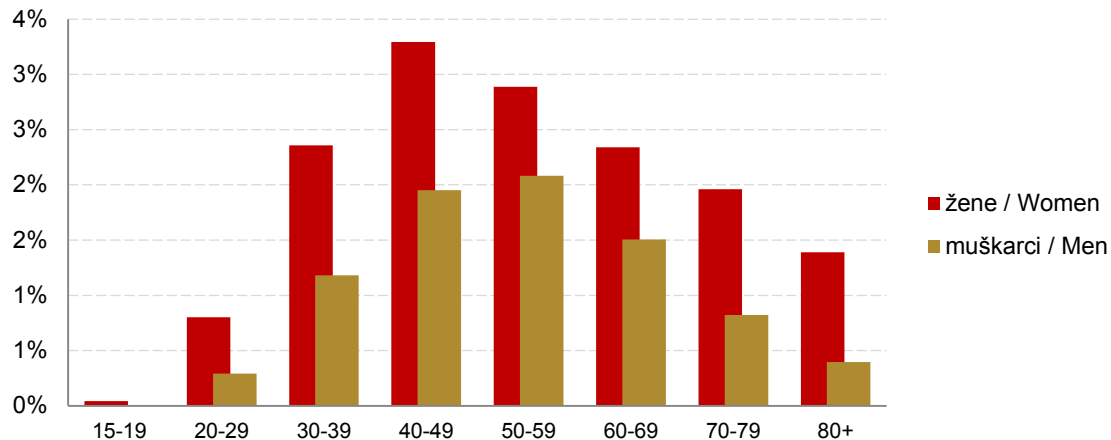
Podjednak procenat udatih i oženjenih je u starosnoj grupi od 40 do 49 godina dok kod stanovništva starijeg od 50 godina većinu čine oženjeni muškarci.

Equal percentage of married women and married men is in the age group of 40 to 49 years, while the population older than 50 years makes the majority of married men.

Učešće razvedenih žena i muškaraca iznad 15 godina, po starosnim grupama, Popis 2011.

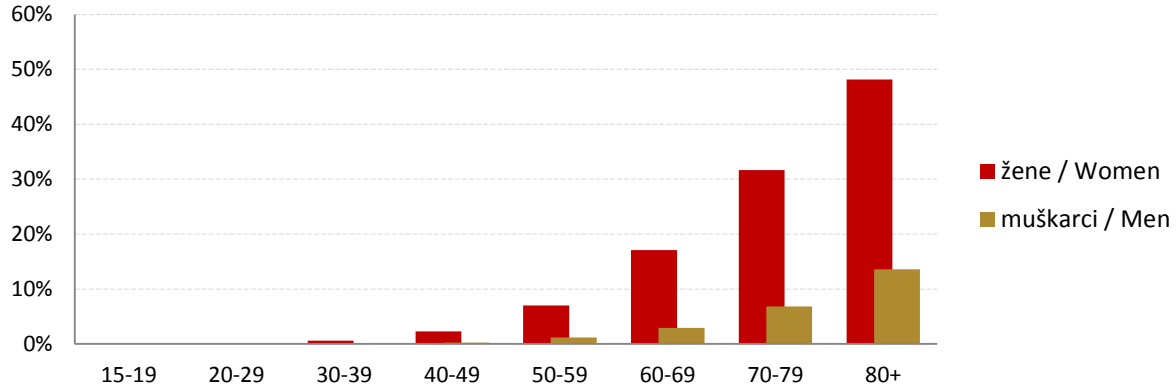
Shares of divorced women and men aged 15 years and over, by age groups, Census 2011

Svaki trideseti stanovnik je razveden.

Every thirtieth inhabitant was divorced.

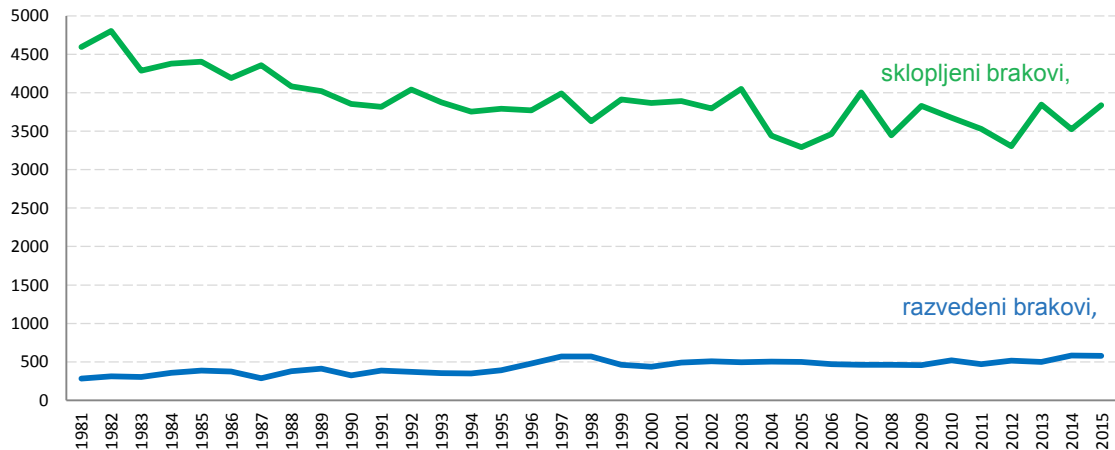
Učešće udovica i udovaca, iznad 15 godina, po starosnim grupama, Popis 2011.
Share of widows and widowers aged 15 year and over, by age groups, Census 2011

Svaki deseti stanovnik je udovac ili udovica. Udovica, starosne dobi od 60 i više godina, ima trostruko više nego udovaca.

Every tenth inhabitant is a widower or widow. Widows aged 60 and over are three times more than widowers.

Sklopljeni i razvedeni brakovi, 1981-2015. *Marriages and divorces, 1981-2015*

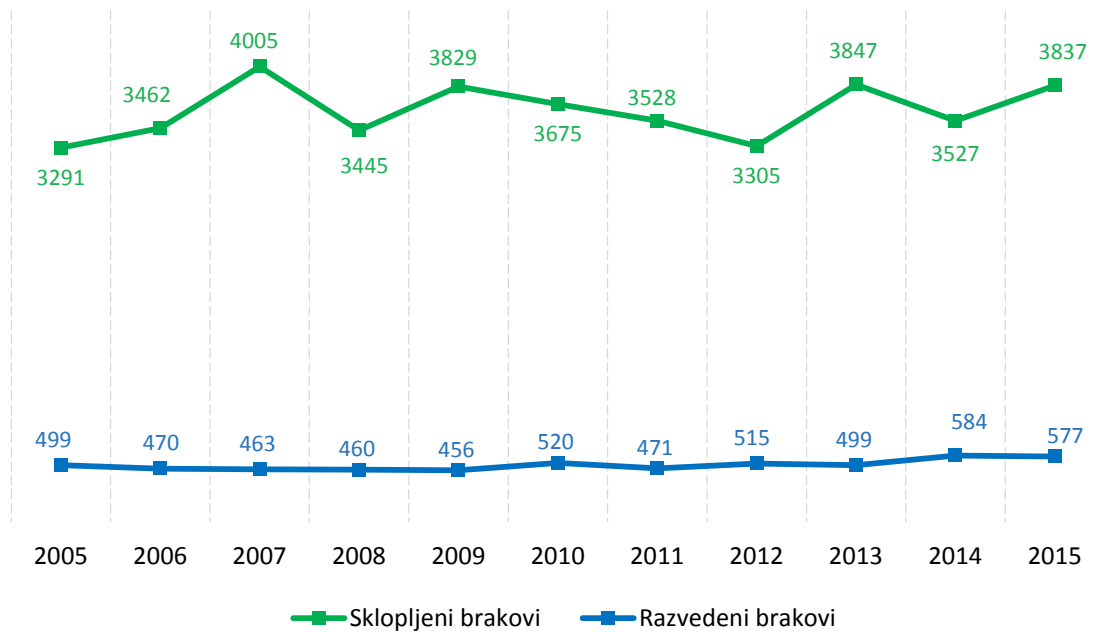

U odnosu na 1981.godinu, u 2015. godini došlo je do smanjenja broja sklopljenih brakova za 17 %, kao i do dvostrukog povećanja razvoda (103%).

Related to 1981 in 2015 there is decrease the number of mariages for 17%, as well as increase the number of divorces for more then double (103%).

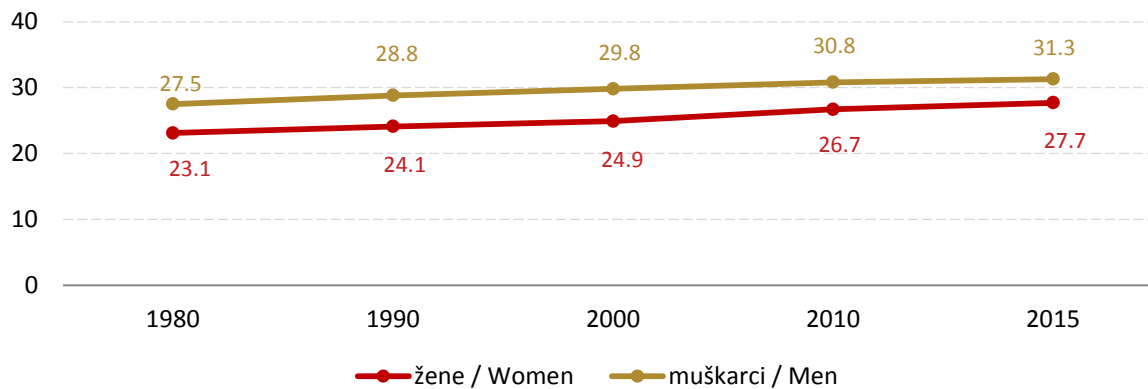
Sklopljeni i razvedeni brakovi, 2005-2015.

Marriages and divorces, 2005-2015

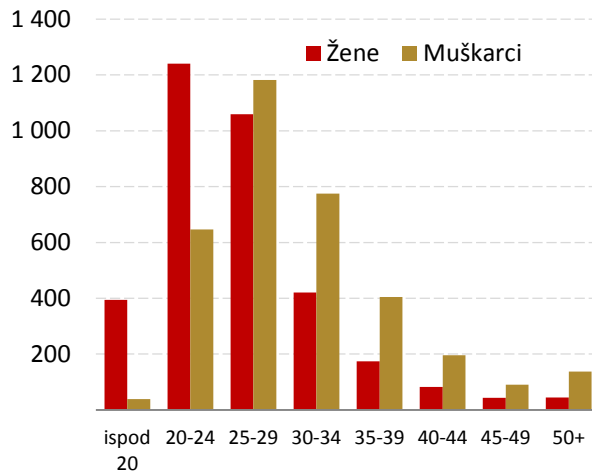
Prosječna starost pri sklapanju prvog braka *Average age at first marriage*

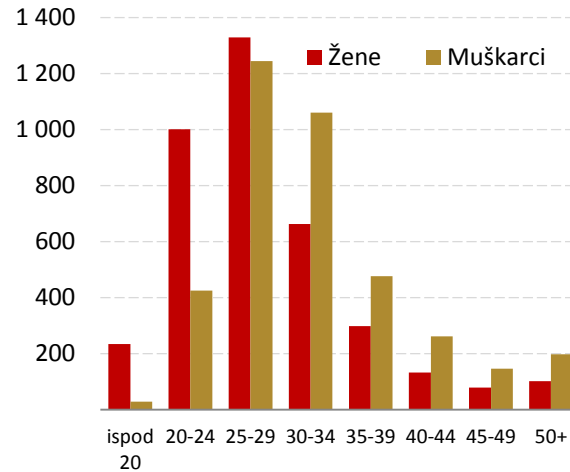
Prosječna starost pri sklapanju prvog braka povećava se i za mladoženju i za nevjestu.

Average age getting married for the first time has increased for groom and for bride.

Godine stupanja u brak po polu, 2006.

Godine stupanja u brak po polu, 2015.

Posljednjih godina, kod žena i muškaraca, dolazi do pomjeranja prosječnih godina starosti prilikom sklapanja braka, ka većim starosnim grupama.

In the recent years, there have been changes in the average age for getting married. Increase of age can be seen for both men and women.

Živorodeno dijete je dijete koje poslije rođenja, čak i za najkraće vrijeme pokazuje znake života (disanje odnosno kucanje srca).

Umrli je lice kod kojeg je bilo kada nakon rođenja došlo do prestanka svih znakova života.

Prirodni priraštaj predstavlja razliku u broju živorođenih i umrlih u određenom periodu. Prirodni priraštaj može biti pozitivan (broj živorođenih je veći od broja umrlih), negativan (broj živorođenih je manji od broja umrlih) ili nulti (broj živorođenih je jednak broju umrlih).

Stopa mortaliteta (smrtnosti) ili opšta stopa mortaliteta predstavlja broj umrlih u određenom periodu podijeljen sa prosječnim brojem stanovnika u tom periodu. Obično se računa godišnja ili prosječna godišnja stopa mortaliteta, izražena u promilima (na 1000 stanovnika).

Očekivano trajanje života žene/muškarca pokazuje starost koju će u prosjeku doživjeti živorođeno dijete u posmatranoj godini.

Stopa smrtnosti odojčadi predstavlja broj umrle djece mlađe od jedne godine u odnosu na 1000 živorođene djece u posmatranoj godini.

Live born baby is the one who, at birth, showed signs of life (breathing and hear-beat) even for a short period of time.

Dead person is the one who at any time after birth has showed no signs of life.

Natural increase represents the difference between the number of live born and dead in certain period of time. It can be positive (number of life born is greater than dead), negative (number of live born lower than dead) or zero (number of live born is equal to dead).

Death rate (mortality) or general mortality rate represent the number of dead in certain period of time divided to average number of population in that period of time. Annual or average annual mortality rate is calculated, expressed in per mile (on 1000 habitants).

Life expectancy of male/female shows the average age that a live born baby will experience in the observed year.

Infant death rate is ratio of the number od died infants and live born children expressed in per mile (per 1000 live born).

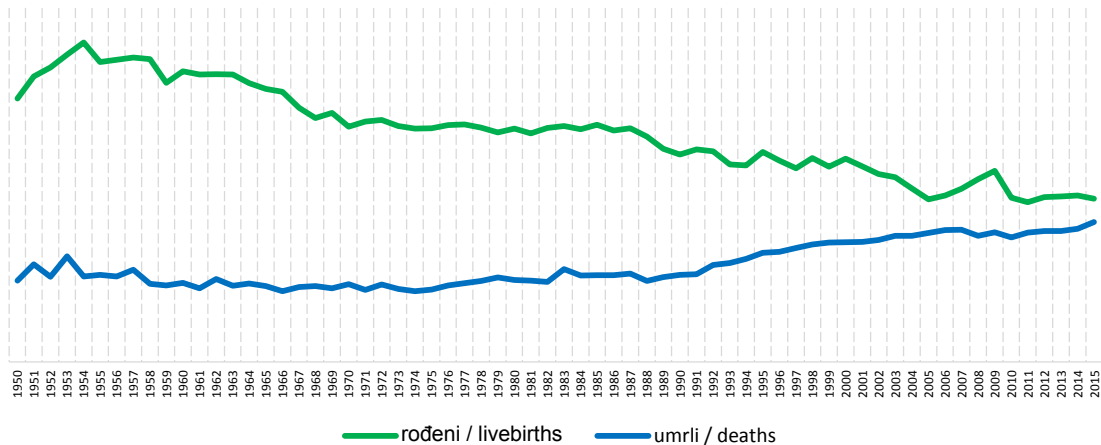
Prirodno kretanje stanovništva
Natural change in population

	Živorodeni <i>Live births</i>			Umrli <i>Deaths</i>		Prirodni priraštaj <i>Natural increase</i>	
	Ukupno <i>Total</i>	Djevojčice <i>Girls</i>	Dječaci <i>Boys</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>		Muškarci <i>Men</i>
1960	13 127	49,1%	50,9%	3 583	51,1%	48,9%	9 544
1970	10 636	48,7%	51,3%	3 516	50,4%	49,6%	7 120
1980	10 542	49,1%	50,9%	3 703	48,6%	51,4%	6 839
1990	9 380	47,5%	52,5%	3 936	45,6%	54,4%	5 444
2000	9 184	48,1%	51,9%	5 412	48,2%	51,8%	3 772
2009	8 642	46,8%	53,2%	5 862	48,7%	51,3%	2 780
2010	7 418	48,7%	51,3%	5 633	47,9%	52,1%	1 785
2011	7 215	48,0%	52,0%	5 847	47,2%	52,8%	1 368
2012	7 459	47,9%	52,1%	5 922	49,5%	50,5%	1 537
2013	7 475	48,1%	51,9%	5 917	47,9%	52,1%	1 558
2014	7 529	47,5%	52,4%	6 014	47,9%	52,1%	1 515
2015	7 386	47,6%	52,3%	6 329	49,3%	50,7%	1057

U Crnoj Gori se, godinama unazad, rađa manje djevojčica nego dječaka, a i umire manje žena nego muškaraca. Tako je i u 2015. godini od ukupnog broja rođenih 47,6% su djevojčice, i od ukupnog broja umrlih 49,3% su žene.

In Montenegro, for years, fewer girls than boys are born, and less women than men are dying. Thus, in 2015, 47.6% of total births were girls, and 49.3% of the total number of deaths are women.

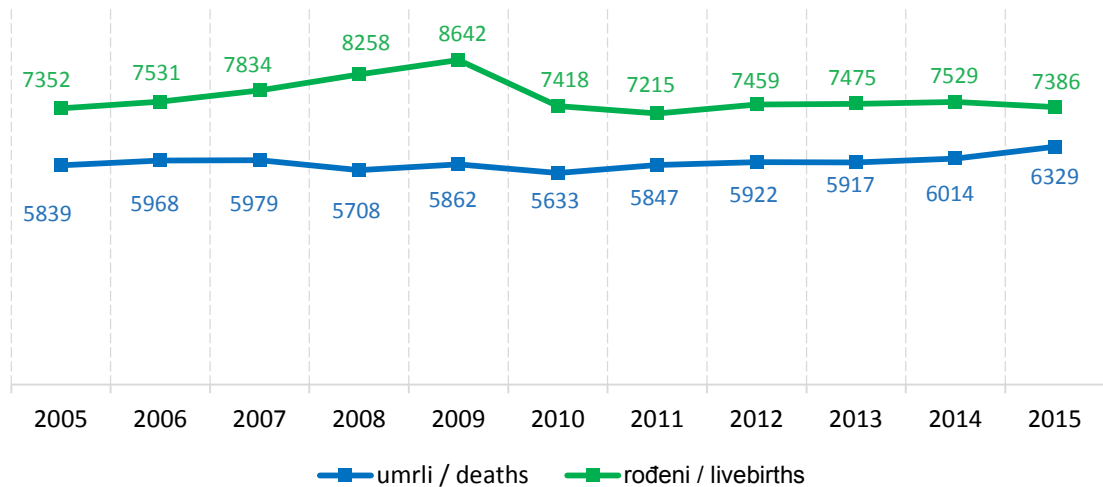
Prirодно kretanje stanovništva, 1950-2015. Natural change in population, 1950-2015

Prirодно priraštaj u Crnoj Gori je pozitivan. U posmatranom periodu najveći prirodni priraštaj zabilježen je 1954. godine, i iznosi 10 566, a najniži i to 1 057 zabilježen je u 2015. godini.

Natural increase in Montenegro is positive. During the reporting period, the highest natural increase recorded in 1954, and it was 10 566 and the lowest was 1057, recorded in 2015.

Prirodno kretanje stanovništva, 2005-2015.
Natural change in population, 2005-2015

U posmatranom periodu najveći prirodni priraštaj zabilježen je 2009. godine, i iznosi 2 780, a najniži i to 1 057 zabilježen je u 2015. godini.

During the reporting period, the highest natural increase recorded in 2009, and it was 2 780, and the lowest was 1 057, recorded in 2015.

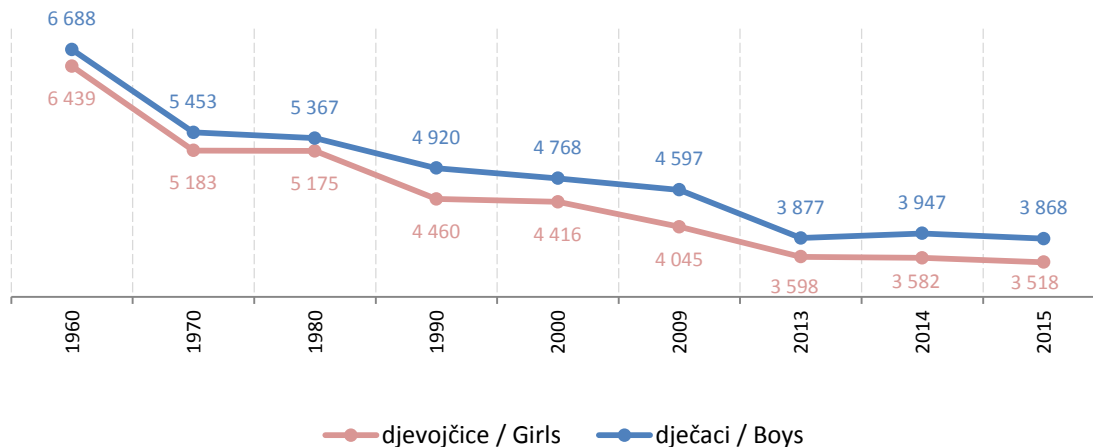
Očekivano trajanje života *Life expectancy*

Godine <i>Year</i>	Očekivano trajanje života na rođenju <i>Life expectancy at birth</i>	
	Muškarci <i>Men</i>	Žene <i>Women</i>
2005	70,3	74,9
2006	70,6	74,8
2007	71,2	76,1
2008	71,2	76,1
2009	71,7	76,5
2010	73,6	78,5
2011	73,4	78,9
2012	74,3	78,4
2013	74,1	79,0
2014	73,9	78,9
2015	74,7	78,6

Djevojčica rođena u Crnoj Gori u 2015. godini može očekivati da će živjeti **78,6**, dok će dječak rođen iste godine živjeti **74,7** godina.

Girl born in Montenegro in 2015 can expect to live 78.6 years, while the boy born the same year can expect to live 74.7 years.

Živorodeni prema polu *Live births by sex*

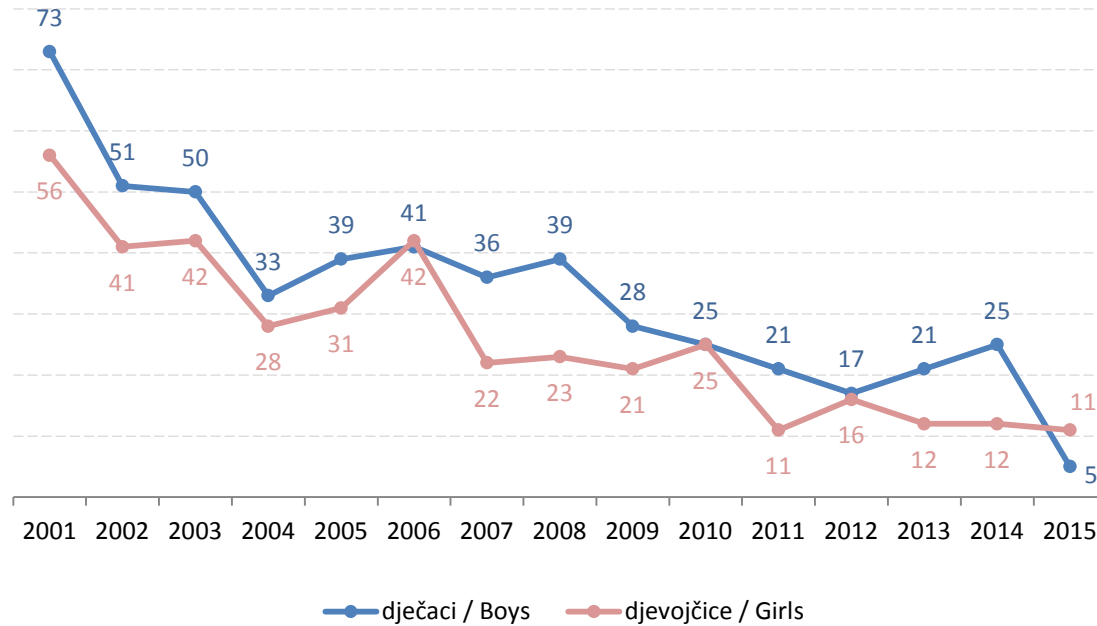

Ukupan broj živorođene djece opada, s tim da učešće dječaka u broju živorođenih blago raste.

The total number of live births decreased, while participation of boys in total number of live births rise slightly.

Umrli odojčad, 2001-2015

Infant mortality rate, 2001-2015

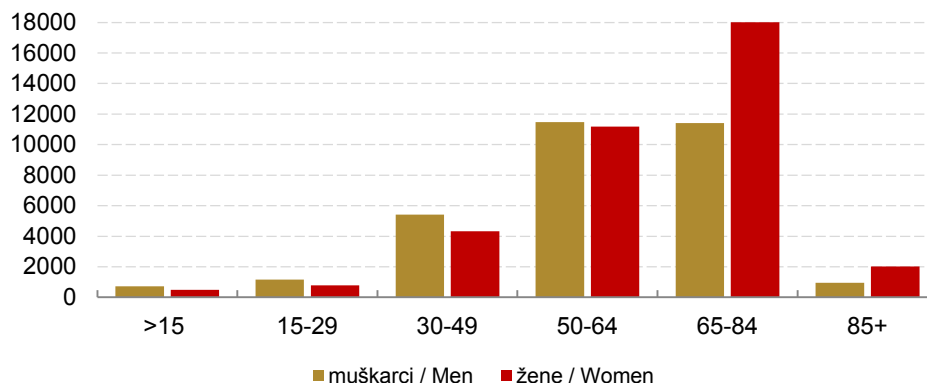
Umrli prema polu i starosti, 2006. i 2015.
Deaths by sex and age, 2006 and 2015

Starosne grupe	2006			2015		
	Ukupno <i>Total</i>	U procentima <i>In %</i>		Ukupno <i>Total</i>	U procentima <i>In %</i>	
		žene <i>Women</i>	muškarci <i>Men</i>		žene <i>Women</i>	muškarci <i>Men</i>
0 - 9	99	49,5%	50,5%	25	56,0%	44,0%
10 - 19	26	34,6%	65,4%	17	35,3%	64,7%
20 - 29	76	19,7%	80,3%	48	27,1%	72,9%
30 - 39	85	34,1%	65,9%	67	28,4%	71,6%
40 - 49	281	31,0%	69,0%	188	43,1%	56,9%
50 - 59	674	34,6%	65,4%	625	36,6%	63,4%
60 - 69	1107	38,3%	61,7%	1147	37,2%	62,8%
70 - 79	1987	49,9%	50,1%	1791	47,4%	52,6%
80+	1633	63,6%	36,4%	2421	61,2%	38,8%
Ukupno / Total	5986	48,3%	51,7%	6329	49,3%	50,7%

Analiza polne strukture umrlih lica pokazuje da je veće učešće muškaraca nego žena u ukupnom broju umrlih.

Analysis of the gender structure of dead persons shows greater participation by men than women in the total number of deaths.

Stanovništvo koje ima smetnje u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, Popis 2011. *Population with disability in everyday activities, Census 2011*

U Crnoj Gori živi **11%** osoba koje imaju smetnje pri obavljanju svakodnevnih aktivnosti zbog dugotrajne bolesti, invaliditeta ili starosti. Od ukupnog broja žena **12%** ima smetnje tokom obavljanja svakodnevnih aktivnosti, dok taj procenat kod muškaraca iznosi **10%**.

*In Montenegro there are **11%** of people who have difficulties in performing daily activities due to long-term illness, disability or age. Out the total number of women, **12%** had problems in performing daily activities, while this percentage for men is **10%**.*

Djeca u predškolskim ustanovama, koja su dnevno zbrinuta, imaju obezbijeđenu njegu, ishranu i vaspitanje do polaska u školu.

Pod pojmom škole podrazumijeva se obrazovno-vaspitna ustanova ili jedinica koja obavlja obrazovno-vaspitnu djelatnost ostvarivanjem nastavnog plana i programa.

Učenici prvog razreda redovnih osnovnih škola su djeca stara 6 godina i više upisana u prvi razred osnovne škole.

Učenici prvog razreda redovnih srednjih škola su djeca stara 14 godina i više koja upisuju gimnaziju, srednje stručne ili umjetničke škole u trajanju od tri ili četiri godine.

U srednjim školama stiče se treći, četvrti i peti stepen stručne spreme.

Status studenta osnovnih studija stiče se upisom u visokoškolsku ustanovu. Lica koja imaju odgovarajuće srednje obrazovanje imaju pravo upisa na prvu godinu osnovnih studija.

Nastavno osoblje osnovnih i srednjih škola predstavlja stručni nastavnički kadar koji, primjenjujući

nastavni plan i program u obrazovno-vaspitnim ustanovama, učestvuje u pripremi, organizaciji i izvođenju nastave.

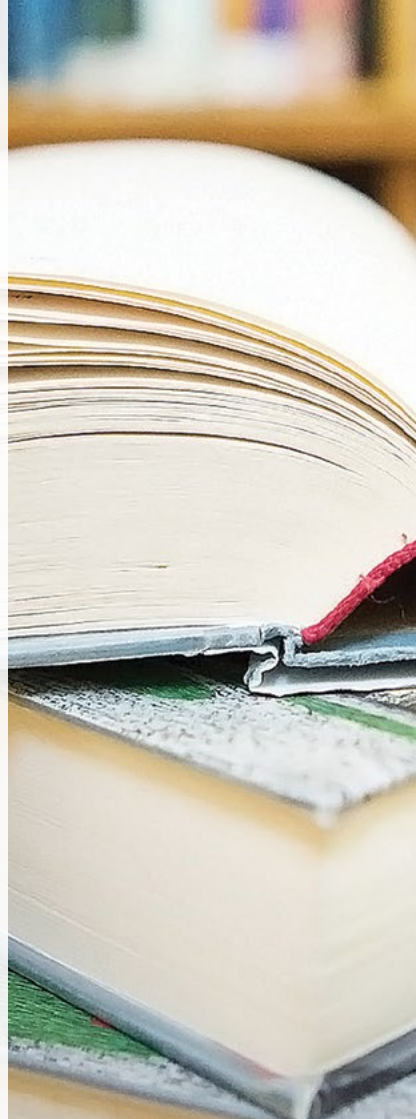
Nastavno osoblje visokoškolskih ustanova obuhvata akademsko osoblje (lica koja neposredno realizuju studijski program) i stručno osoblje (koje pomaže u realizaciji nastave), bilo da rade puno radno vrijeme ili kraće od punog radnog vremena.

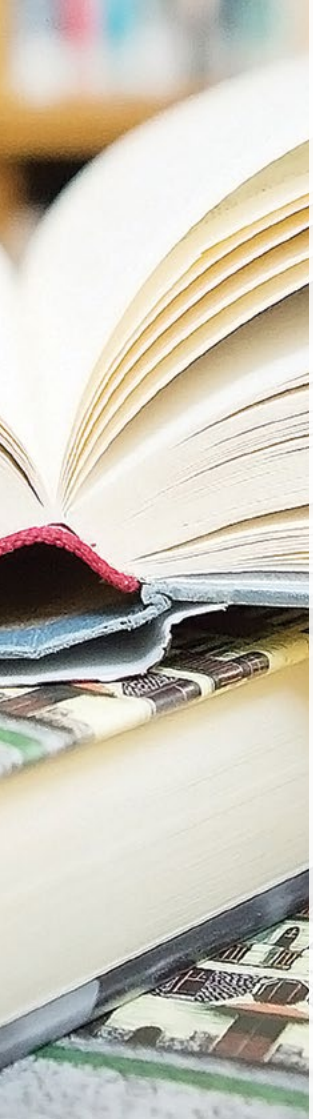
Diplomirani student je lice koje dobija diplomu o završenoj višoj školi, visokoj školi, fakultetu ili akademiji umjetnosti.

Magistar nauka je lice koje je odbranilo magistarsku tezu, koja je rezultat samostalnog naučnog rada studenta koji sistematizuje postojeća naučna znanja i daje doprinos novim naučnim saznanjima.

Doktor nauka je lice koje je već steklo naziv magistra nauka, a koje je odbranom doktorske disertacije steklo i naučno zvanje doktora nauka.

Kompjuterski pismenim smatramo ono lice koje poznaje rad sa aplikacijama Word, Excel, internet i korišćenje elektronske pošte.

Children in preschool education are those who are looked after daily, have been provided with care, nutrition and education before beginning of school.

The term school refers to an educational institution or unit that performs educational activities following the curriculum.

Pupils of the first class of primary schools are children aged 6 and above enrolled in the first class of the primary school.

Pupils of the first class of secondary schools are children aged 14 who enroll in gymnasium schools, secondary vocational training schools or art schools that last 3 or 4 years.

Secondary schools provide third, fourth and fifth level of professional qualification.

Student status is acquired by enrolling in a university institution. Persons who finished a corresponding secondary school have right to enroll in the first year of studies.

Teachers of primary and secondary schools represent the educational staff who takes part in the preparation, organization and holding of lessons, following the curriculum.

Teachers of post-secondary schools and faculties include persons who directly realize the curriculum and have scientific titles: regular professors, associate professors, docents, lecturers, lecturers at secondary and postsecondary schools, scientific advisor, senior scientific advisor, scientific associate, assistants and lecturers in teaching and associates for researches, The academic staff is assisted by competent persons titled as senior lecturer, lecturer, senior competent associate and laboratory technician.

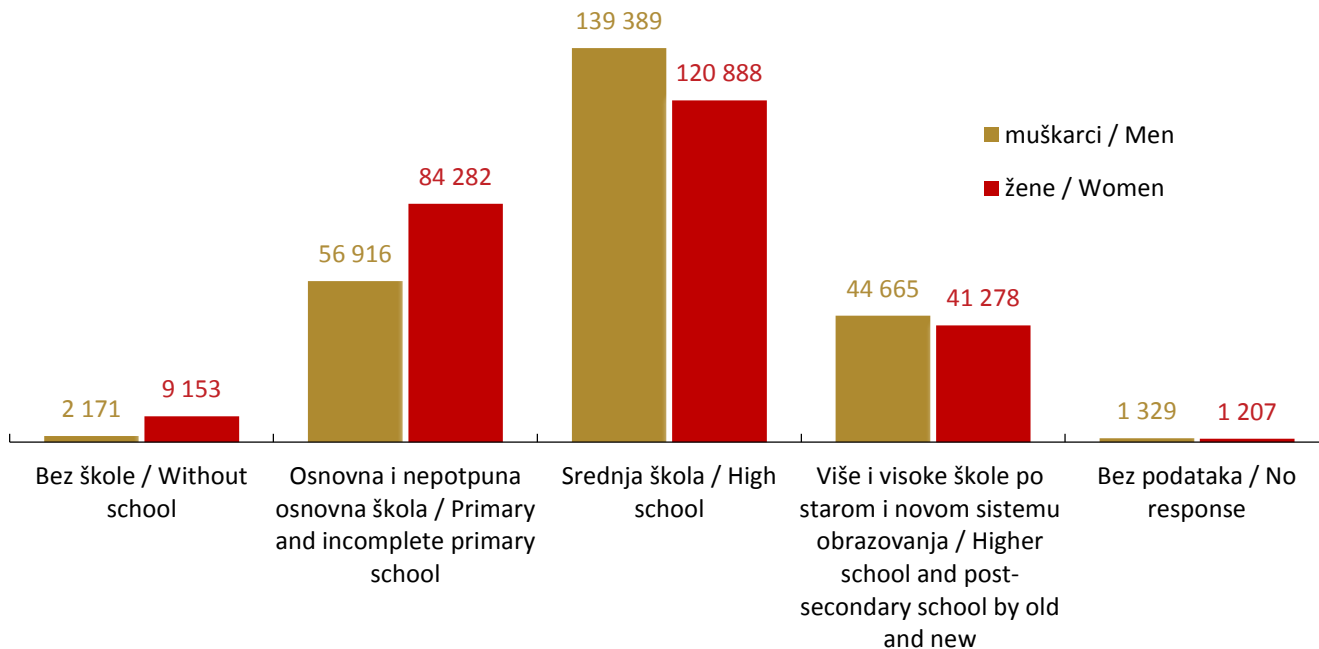
Graduate student is a person who receives a degree after finished post-secondary school, university or art academy.

Master of Science is a person who defended his/her Master thesis which was the result of his/her independent scientific work. The student thus classified and extended the existing scientific knowledge.

Doctor of Science is a person who has earned a Master degree, and after defending the doctorate thesis, he/she earned a PhD.

Computer literate are persons who are able to use applications such as Word, Excel, internet and e-mail.

Stanovništvo staro 15 godina i više prema najviše završenoj školi po polu, Popis 2011.
Population aged 15 and over, by highest completed education and sex, Census 2011

Veće učešće žena zabilježeno je u populaciji bez škole i to 81%

Greater participation of women was reported in a population with no education (81%).

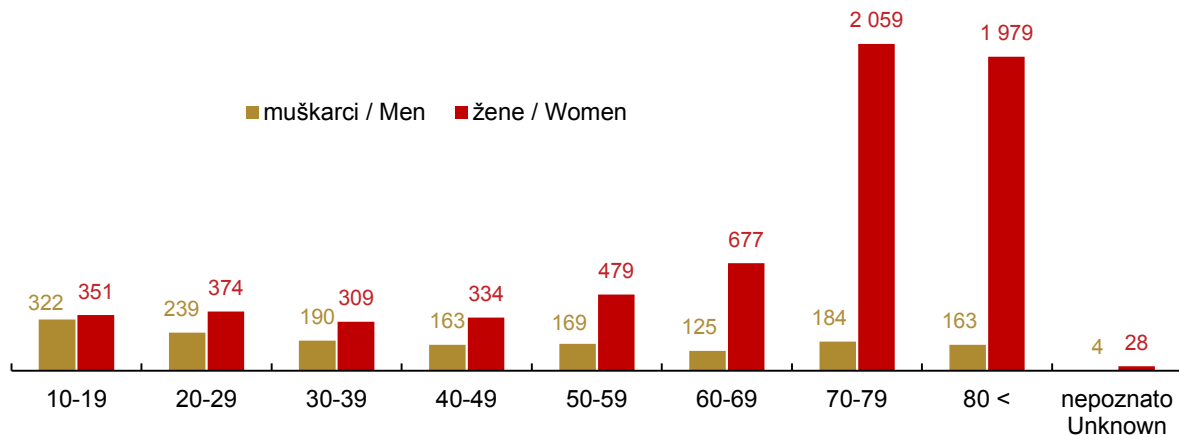
Stanovništvo staro 15 i više godina prema najviše završenoj školi po polu u %, Popis 2011.
Population aged 15 and over by highest completed education by sex in %, Census 2011

Najviše završena škola <i>Highest completed school</i>	Muškarci <i>Men</i>	Žene <i>Women</i>
Bez škole / No school	19,2%	80,8%
Nepotpuna osnovna škola / Incomplete primary school	27,0%	73,0%
Osnovna škola / Basic school	45,0%	55,0%
Srednja škola / High school	53,6%	46,4%
Viša škola i prvi stepen fakulteta / College and first University degree	57,5%	42,5%
Visoka škola, fakultet / akademija / High school, university / academy	50,0%	50,0%
Postdiplomske magistarske studije / Postgraduate master studies	52,4%	47,6%
Doktorat / PhD	73,7%	26,3%
Diploma stečena po novom sistemu <i>Diploma obtained by the new system (Bolonjska deklaracija)</i>		
Osnovne akademske studije / Undergraduate studies	42,6%	57,4%
Osnovne primijenjene studije / Basic studies	48,3%	51,7%
Postdiplomske specijalističke studije / Specialist studies	33,0%	67,0%
Postdiplomske magistarske studije / Master studies	38,4%	61,6%
Bez podataka / No data	52,4%	47,6%

Kod populacije koja je diplomu stekla po novom sistemu visokog obrazovanja žene su većina u odnosu na muškarce.

Within population who finished one of the high level of education by new system women are majority related to men.

Nepismeni prema starosti po polu, Popis 2011. godine *Illiterate by age by sex, Census 2011*

Prema podacima Popisa 2011, u Crnoj Gori ima 1 559 nepismenih muškaraca i 6 590 nepismenih žena. U dobnim grupama preko 70 godina nepismenih žena je deset puta više nego nepismenih muškaraca. Prosječna starost nepismene žene je 66, a muškarca 44 godine.

According to 2011 Census, there are 1 559 illiterate men and 6 590 illiterate women in Montenegro. In the age groups over 70 years there are ten times more illiterate women than illiterate men. Average age of illiterate women is 66, a man 44 years.

Djeca korisnici predškolskih ustanova
Children in kindergartens

Školska godina <i>School year</i>	Ukupno <i>Total</i>	Djevojčice <i>Girls</i>	Dječaci <i>Boys</i>	U procentima <i>In %</i>	
				Djevojčice <i>Girls</i>	Dječaci <i>Boys</i>
2012/2013	15 317	7 305	8 012	47,7	52,3
2013/2014	16 461	7 741	8 720	47,1	52,9
2014/2015	17 091	7 978	9 113	46,7	53,3
2015/2016	16 972	7 851	9 121	46,3	53,7

Zaposleni/e u predškolskim ustanovama
Employees in kindergartens

Školska godina <i>School year</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	U procentima <i>In %</i>	
				Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>
2012/2013	1 606	1 530	76	95,3	4,7
2013/2014	1 709	1 629	80	95,3	4,7
2014/2015	1 802	1 720	82	95,5	4,6
2015/2016	2 061	1 980	81	96,1	3,9

Redovni/e učenici/ce u osnovnim školama
Full-time students in primary schools

Školska godina <i>School year</i>	Osnovne škole (I – IX) <i>Primary schools (I – IX)</i>				
	Ukupno <i>Total</i>	Djevojčice <i>Girls</i>	Dječaci <i>Boys</i>	U procentima <i>In %</i>	
				Djevojčice <i>Girls</i>	Dječaci <i>Boys</i>
2012/2013	68 696	32 901	35 795	47,9	52,1
2013/2014	68 133	32 650	35 483	47,9	52,1
2014/2015	68 442	32 847	35 595	48,0	52,0
2015/2016	68 108	32 458	35 650	47,7	52,3

Nastavno osoblje u osnovnim školama
Teachers in primary schools

Školska godina <i>School year</i>	U procentima <i>In %</i>			
	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	U procentima <i>In %</i>	
			Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>
2012/2013	3 806	1 292	74,7	25,3
2013/2014	3 697	1 255	74,7	25,3
2014/2015	3 760	1 207	75,7	24,3
2015/2016	3 719	1 105	77,1	22,9

Učenici sa posebnim obrazovnim potrebama koji su upisali osnovno obrazovanje
Pupils with special education needs who entered basic schools

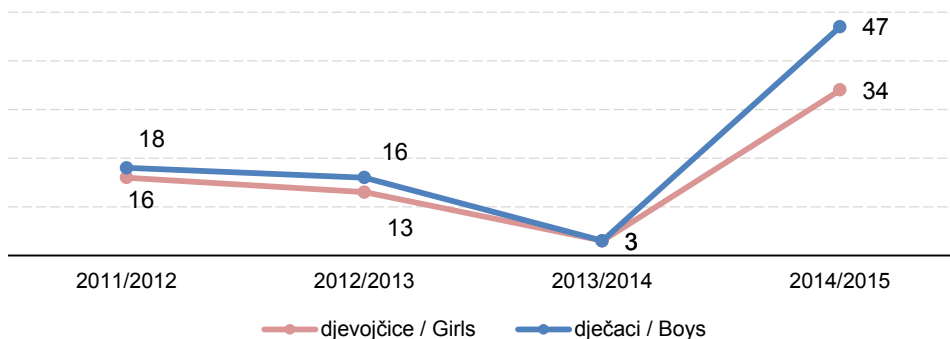
Školska godina <i>School year</i>	Ukupno <i>Total</i>	Djevojčice <i>Girls</i>	Dječaci <i>Boys</i>	U procentima <i>In %</i>	
				Djevojčice <i>Girls</i>	Dječaci <i>Boys</i>
2012/2013	184	70	114	38,0	62,0
2013/2014	177	57	120	32,2	67,8
2014/2015	183	64	119	35,0	65,0
2015/2016	733	265	468	36,2	63,8

Do školske 2015/2016 godine u ukupan broj učenika sa posebnim obrazovnim potrebama koji su upisali osnovno obrazovanje bila su uključena djeca koja su pohađala posebna odjeljenja u osnovnim školama i resursnim centrima. Od školske 2015/2016 godine u ukupan broj učenika sa posebnim obrazovnim potrebama koji su upisali osnovno obrazovanje, uključena su djeca sa posebnim obrazovnim potrebama koja su pohađala redovna i posebna odjeljenja osnovnih škola kao i resursne centre.

Until 2015/2016 school year in total number of pupils with special education needs who entered basic education, data was given for the pupils with special education needs who entered primary education in special classes in primary schools and resource centers. From 2015/2016 school year total numbers include pupils with special education needs who entered primary education in regular and special classes within primary schools and resource centers.

Učenci sa posebnim obrazovnim potrebama koji su stekli osnovno obrazovanje

Pupils with special education needs who completed basic education

Do školske 2014/2015 godine, u ukupan broj učenika sa posebnim obrazovnim potrebama koji su stekli osnovno obrazovanje, bila su uključena djeca koja su završila školu u posebnim odjeljenjima u osnovnim školama i resursnim centrima. Od školske 2014/2015 godine u ukupan broj učenika sa posebnim obrazovnim potrebama koji su stekli osnovno obrazovanje, uključena su djeca sa posebnim obrazovnim potrebama koja su završila školu u redovnim i posebnim odjeljenjima osnovnih škola kao i resursnim centrima.

Until 2014/2015 school year in total number of pupils with special education needs who completed basic education, data was given for the pupils with special education needs who completed primary education in special classes in primary schools and resource centers. From 2014/2015 school year total numbers include pupils with special education needs who completed primary education in regular and special classes within primary schools and resource centers.

Redovni/e učenici/ce u srednjim školama
Full-time pupils in secondary schools

Školska godina <i>School year</i>	Ukupno <i>Total</i>	Srednje škole (I – IV) <i>High schools (I – IV)</i>		U procentima <i>In %</i>	
		Djevojčice <i>Girls</i>	Dječaci <i>Boys</i>	Djevojčice <i>Girls</i>	Dječaci <i>Boys</i>
2012/2013	31 858	15 584	16 274	48,9	51,1
2013/2014	31 258	15 256	16 002	48,8	51,2
2014/2015	29 223	14 119	15 104	48,3	51,7
2015/2016	28 107	13 602	14 505	48,4	51,6

Nastavno osoblje u srednjim školama
Teachers in secondary schools

Školska godina <i>School year</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	U procentima <i>In %</i>	
			Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>
2012/2013	1 469	890	62,3	37,7
2013/2014	1 491	879	62,9	37,1
2014/2015	1 496	871	63,2	36,8
2015/2016	1 258	666	65,4	34,6

Učenci sa posebnim obrazovnim potrebama koji su upisali srednje obrazovanje
Pupils with special education needs who entered secondary education

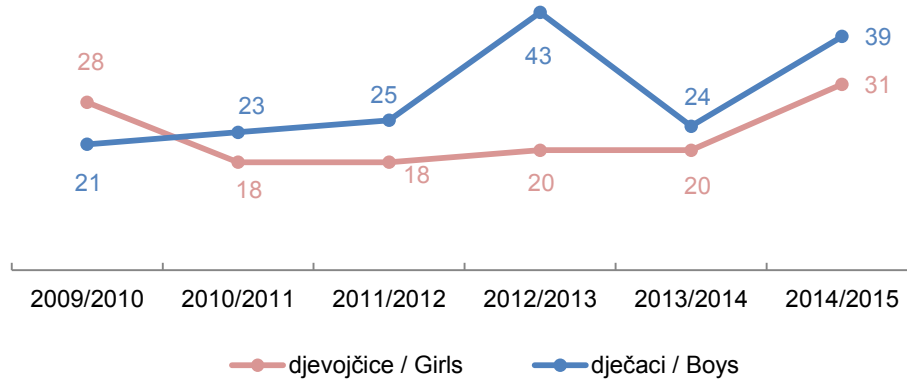
Školska godina School year	Ukupno Total	Djevojčice Girls	Dječaci Boys	U procentima In %	
				Djevojčice Girls	dječaci Boys
2012/2013	202	87	115	43,1	56,9
2013/2014	173	78	95	45,1	54,9
2014/2015	141	63	78	44,7	55,3
2015/2016	199	81	118	40,7	59,3

Do školske 2015/2016 godine u ukupan broj učenika sa posebnim obrazovnim potrebama koji su upisali srednje obrazovanje bila su uključena djeca koja su pohađala resursne centre. Od školske 2015/2016 godine u ukupan broj učenika sa posebnim obrazovnim potrebama koji su upisali srednje obrazovanje, uključena su djeca sa posebnim obrazovnim potrebama koja su pohađala srednje škole kao i resursne centre.

Until 2015/2016 school year in total number of pupils with special education needs who entered secondary education, data was given for the pupils with special education needs who entered resource centers. From 2015/2016 school year total numbers include pupils with special education needs who entered secondary education in secondary schools and resource centers.

Učenci sa posebnim obrazovnim potrebama koji su stekli srednje obrazovanje *Pupils with special education needs who completed secondary education*

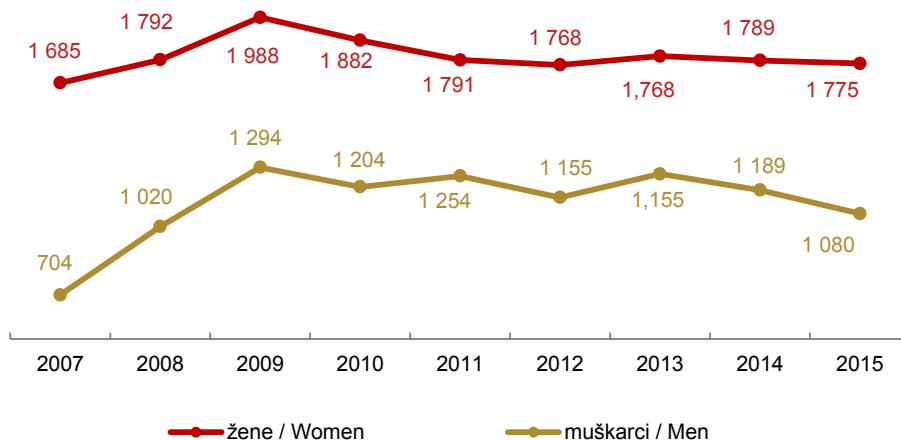
Do školske 2014/2015 godine, u ukupan broj učenika sa posebnim obrazovnim potrebama koji su stekli srednje obrazovanje, bila su uključena djeca koja su završila školu u resursnim centrima. Od školske 2014/2015 godine u ukupan broj učenika sa posebnim obrazovnim potrebama koji su stekli srednje obrazovanje, uključena su djeca sa posebnim obrazovnim koja su stekla srednje obrazovanje u srednjim školama kao i resursnim centrima.

Until 2014/2015 school year in total number of pupils with special education needs who completed secondary education, data was given for the pupils with special education needs who completed in resource centers. From 2014/2015 school year total numbers include pupils with special education needs who completed secondary education in secondary schools and resource centers.

Upisani/e studenti/kinje (osnovne studije)
Students enrolled at university

Godina <i>Year</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	U procentima <i>In %</i>	
				Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>
2006/2007	16 173	9 248	6 925	57,2	42,8
2008/2009	20 490	11 048	9 442	53,9	46,1
2010/2011	22 163	11 748	10 415	53,0	47,0
2012/2013	22 279	11 882	10 397	53,3	46,7
2014/2015	24 184	12 784	11 400	52,9	47,1
2015/2016	22 201	11 921	10 280	53,7	46,3

Diplomirani/e studenti/kinje Graduate students

Tokom 2015. godine, na osnovnim studijama, diplomiralo je 2 855 studenata, što je za 4,1% manje u odnosu na prethodnu kalendarsku godinu. Od ukupnog broja diplomiranih na osnovnim studijama **62,2%** je ženskog, a **37,8%** muškog pola.

*In 2015 there were 2 855 graduates, on basic studies, showing a decrease of 4.1% compared to the previous year. Of the total number of graduates at basic studies, **62.2%** were women, and **37.8%** men.*

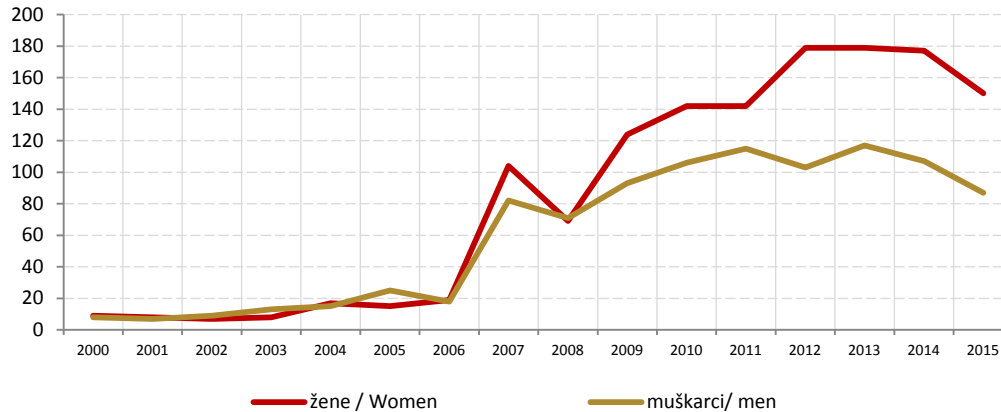
Upisani na postdiplomske studije
Enrolled students on postgraduate studies

Godina Year	Ukupno Total	Specijalističke studije <i>Specialist studies</i>				Ukupno Total	Magistarske studije <i>Master studies</i>			
		Žene Women	Muškarci Men	U procentima <i>In %</i>			Žene Women	Muškarci Men	U procentima <i>In %</i>	
				Žene Women	Muškarci Men				Žene Women	Muškarci Men
2007/2008	420	320	100	76,2	23,8	966	593	373	61,4	38,6
2009/2010	1 656	1 076	580	65,0	35,0	931	566	365	60,8	39,2
2011/2012	2 215	1 344	871	60,7	39,3	780	500	280	64,1	35,9
2013/2014	2 014	1 158	856	57,5	42,5	552	338	214	61,2	38,8
2014/2015	1 903	1 133	770	59,5	40,5	443	252	191	56,9	43,1
2015/2016	2 034	1 109	925	54,5	45,5	368	206	162	56,0	44,0

Specijalisti/kinje
Specialists

Godina Year	Ukupno Total	Žene Women	Muškarci Men	U procentima <i>In %</i>	
				Žene Women	Muškarci Men
2007	106	85	21	80,2	19,8
2009	1 098	805	293	73,3	26,7
2011	1 482	915	567	61,7	38,3
2013	1 638	975	663	59,5	40,5
2014	1 398	828	570	59,2	40,8
2015	1 466	916	550	62,5	37,5

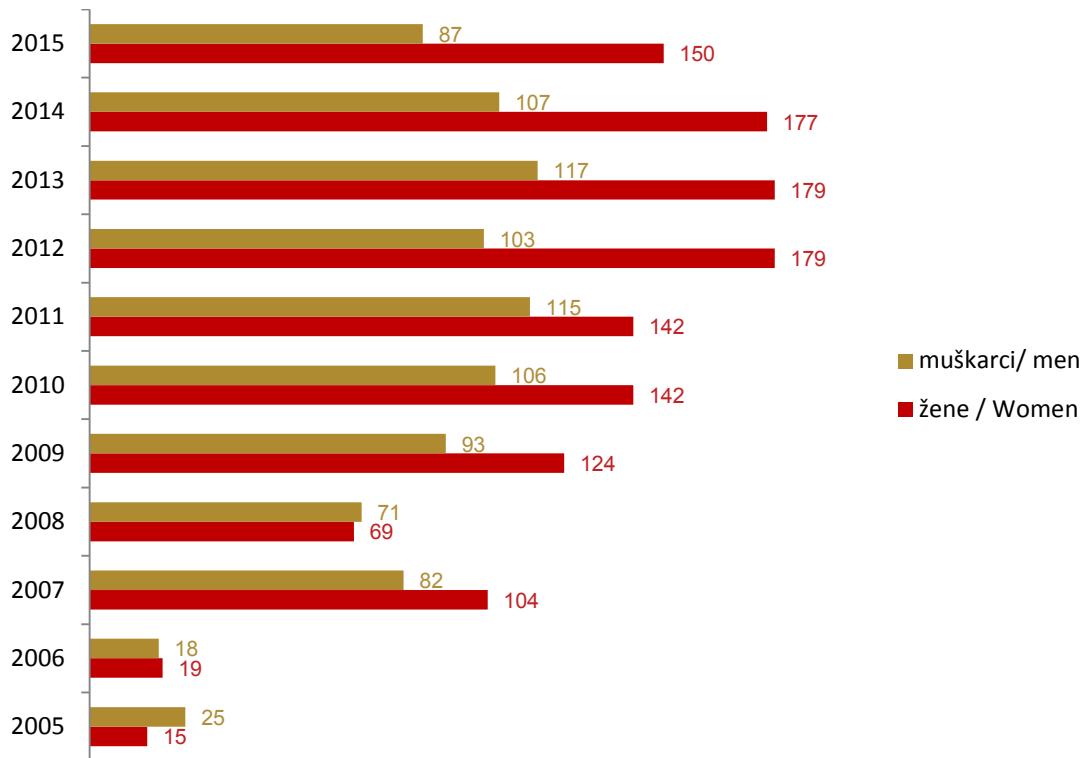
Magistri Masters

Magistarske studije u toku 2015. godine završilo je 237 studenata što je za 16,5% manje od prethodne kalendarske godine. Magistarske studije završilo je 63,3% ženskog, a 36,7% studenata muškog pola.

In 2015 masters studies finished totally 237 students, which is 16.5% less than in previous year. Masters studies finished 63.3% female, and 36.7% male students.

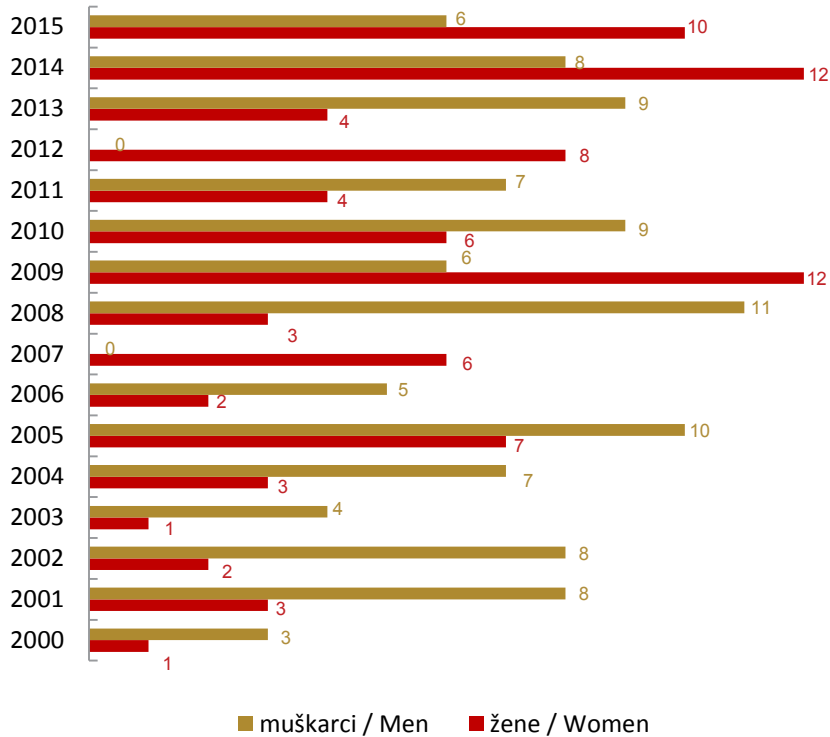
Magistri nauka, 2005 -2015. godine Masters, 2005-2015

Magistri nauka prema obrazovnom području naučnog rada, 2015. Godine
Masters of Science in the educational field of scientific research

	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	U procentima <i>In %</i>	
				Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>
Obrazovanje <i>Education</i>	2	2	-	100,0	0,0
Društvene nauke, poslovanje i pravo <i>Social sciences, business and law</i>	143	98	45	68,5	31,5
Tehnika, tehnologija i građevinarstvo <i>Techniques, technology and construction</i>	21	11	10	52,4	47,6
Umjetnost i humanističke nauke <i>Arts and Humanities</i>	19	14	5	73,7	26,3
Prirodne, nauke matematika i informatika <i>Mathematics and Computer Science</i>	12	6	6	50,0	50,0
Poljoprivreda i veterinarstvo <i>Agriculture and Veterinary</i>	4	2	2	50,0	50,0
Zdravstvena i socijalna zaštita <i>Health and Welfare</i>	3	1	2	33,3	66,7
Usluge <i>Services</i>	33	16	17	48,5	51,5
Ukupno / Total	237	150	87	63,3	36,7

Doktori nauka *Ph.D.*

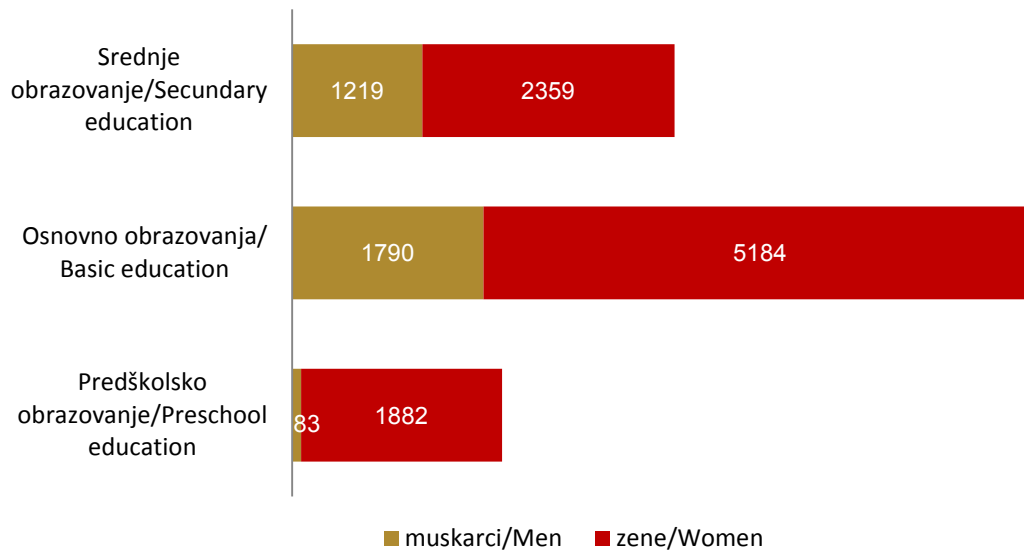

Zvanje doktora nauka u 2015. godini steklo je 16 lica što predstavlja smanjenje od 20% u odnosu na prošlu godinu.

Doctor of science degree in 2015, obtained 16 persons which presents decrease by 20% comparing to previous year.

Zaposleni u školstvu, 2015/2016.
Employed in educational institutions, 2015/2016

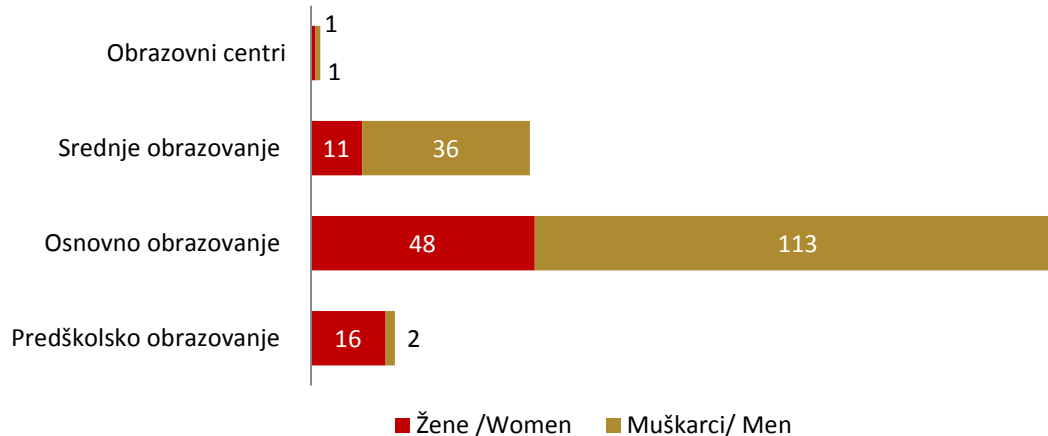
Žene čine većinu zaposlenih u obrazovanju (75,3%).

Women make the majority of employees in education.

Izvor: Ministarstvo prosvjete i sporta/Source: Ministry of Education and Sports

Ko upravlja školama, MUŠKARCI ili ŽENE? *

Who manages the schools, MEN or WOMEN? *

Iako žene čine većinu zaposlenih u obrazovanju, one su u apsolutnoj manjini na položajima odlučivanja osim kada je riječ o predškolskom obrazovanju.

Although women make the majority of employees in education, there are in absolute minority in positions which take part into decisions making process, except preschool education.

*Direktori /Direktorice podaci za školsku 2015/2016

Izvor: Ministarstvo prosvjete i sporta/Source: Ministry of Education and Sports

Stipendije za talentovane učenike i najbolje studente
Scholarships for talented pupils and best students

	Učenici <i>Pupils</i>		Studenti/kinje <i>Students</i>		Odobreno <i>Granted</i>		Odobreno <i>Granted</i>		UKUPNO <i>Total</i>
	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	
2011/12	52	69	120	222	172	291	37%	63%	463
2012/13	96	62	209	96	305	158	66%	34%	463
2013/14	119	81	185	104	304	185	62%	38%	489
2014/15	107	88	194	105	301	193	61%	39%	494

Za školsku 2014/2015. godinu odobreno je 494 stipendija učenicima/cama i studentima/kanjama i to učenicima/cama 195 (učenicama 54,9%) i studentima/kanjama 299 (studentkanjama 64,9%).

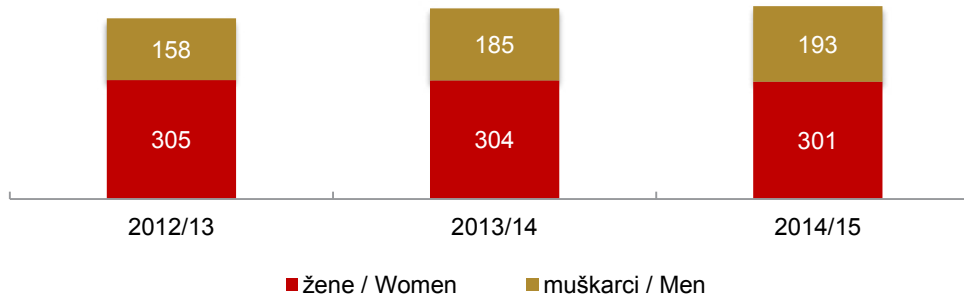
For 2014/2015 school year there have been granted 494 scholarships for pupils and students. More precisely 195 to pupils (female 54.9%) and students 299 (female 64.9%).

Sufinansiranje magistarskih i doktorskih studija, 2015
Co-financing of master and PhD studies, 2015

	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>
Magistri <i>Master</i>	26	14
Doktori <i>Ph.D</i>	8	5

Izvor: Ministarstvo prosvjete i sporta / Source: Ministry of Education and Sports

Odobrene stipendije, u koga se zapravo ulaže?
Granted scholarships, in who we invest?

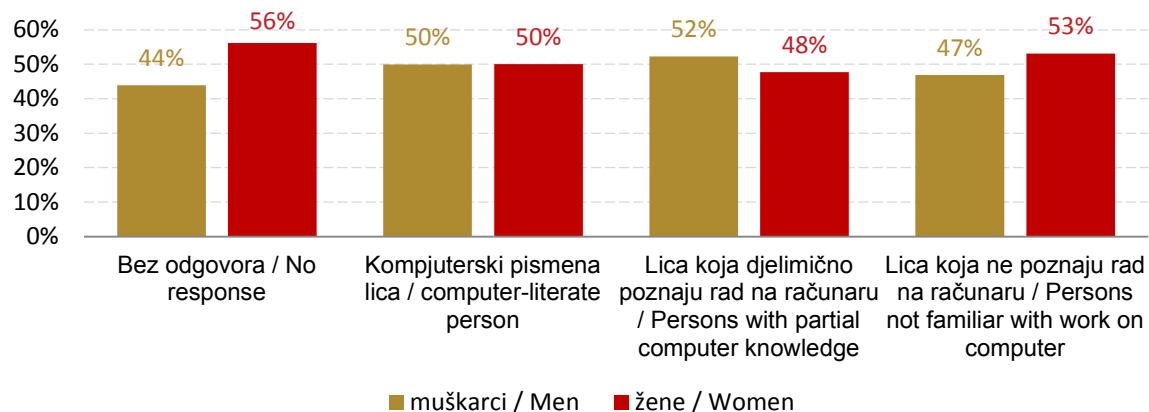

Od ukupnog broja stipendija odobrenih učenicima i studentima za školsku/akademsku 2014/2015 godinu 61% je namijenjeno ženama, a 39% muškarcima.

Out of total number of granted scholarships in 2014/2015 school/academic year 301 (61%) is for women and 193 (39%) for men.

Izvor: Ministarstvo prosvjete i sporta/Source: Ministry of Education and Sports

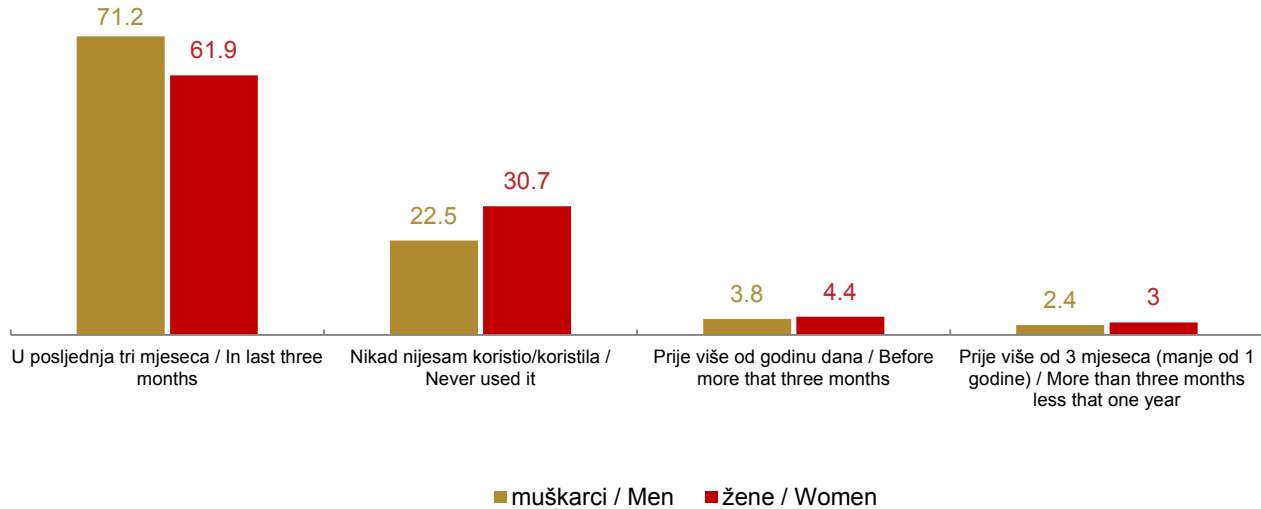
Stanovništvo starosti 15 godina i više prema poznavanju rada na računaru, Popis 2011
Population aged 15 and over by computer literacy, Census 2011

Polna struktura pokazuje da je podjednak broj kompjuterski pismenih žena i muškaraca. Međutim, ako posmatramo samo žene starije od 15 godina, 34 odsto je kompjuterski pismeno, 16 odsto djelimično poznaje, a 50 odsto ne poznaje rad na računaru.

The gender structure shows that the same number of women and men are computer-literate, However, if we look only women older than 15 years, 34 percent are computer literate, 16 percent partially know, and 50 percent do not know work on the computer.

Kada je lice posljednji put koristilo računar, IKT 2015
When the last time person used a computer, ICT 2015

U 2015 godini 30,7% žena nikada nije koristilo računar, dok je kod muškaraca taj procenat značajno manji i iznosi 22,5%.

In 2015 30.7% of women had never used a computer, while in men the percentage is significantly lower and it is 22.5%.

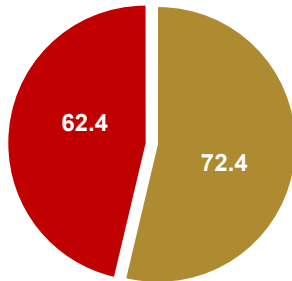
Kada je lice posljednji put koristilo Internet, IKT 2015

When person last time used Internet, ICT 2015

	Muškarci Men	Žene Women
Nikad nijesam koristio/koristila <i>Never used it</i>	22,7%	31,4%
U poslednja tri mjeseca <i>In last three months</i>	72,4%	62,4%
Prije više od tri mjeseca (manje od 1 godine) <i>More than three months ago, less than year</i>	2,2%	2,7%
Prije više od godinu dana <i>More than one year ago</i>	2,7%	3,5%

U poslednja tri mjeseca

Last three months

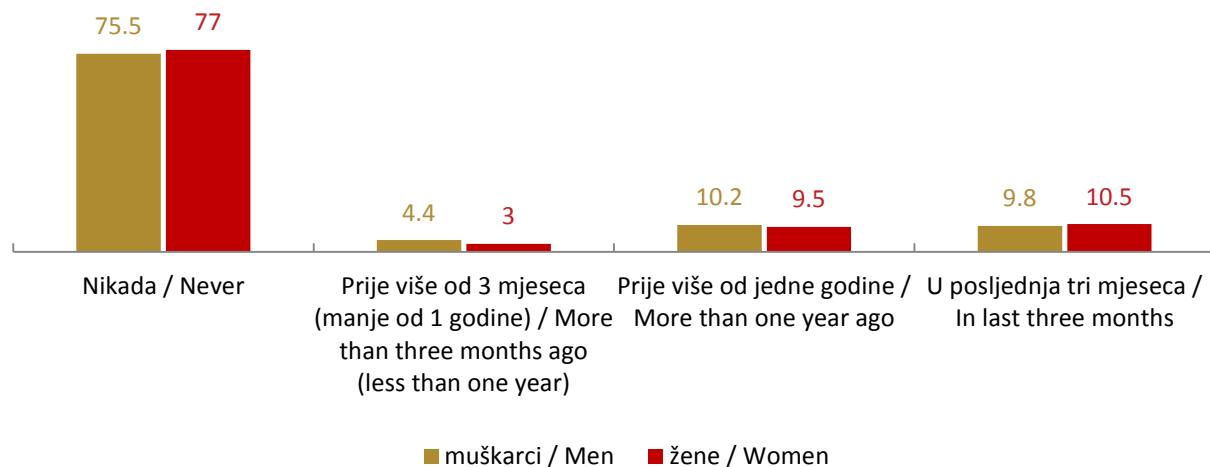
■ muškarci / Men ■ žene / Women

Podaci iz 2015 godine pokazuju da je Crna Gora još uvijek u informatičkoj tranziciji, čak **22,7%** muškaraca nikada nije koristilo internet, dok je taj procenat **31,4%** kod žena

Data from 2015 show that Montenegro is still in the IT transition, **22.7%** of men had never used the internet, but this percentage is **31.4%** among women.

Kada je lice poslednji put kupilo ili naručilo robu ili usluge preko Interneta u privatne svrhe (izuzev ručno kucanih e-mail poruka), IKT 2015

When was the last time when person bought or ordered goods or services over the Internet for private purposes (exc

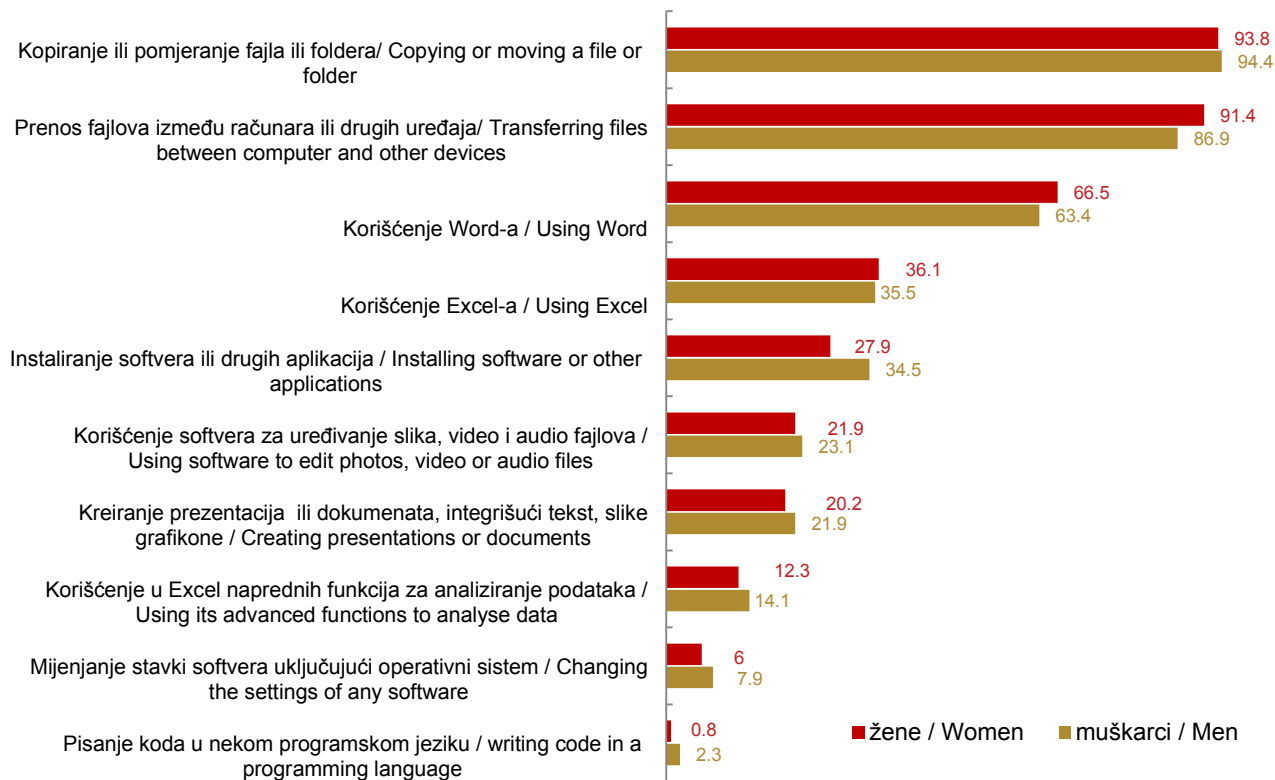

Jedan od dominantnih načina trgovanja u svijetu nije zastupljen u Crnoj Gori. U 2015. godini čak 77,0% žena nikada nije naručilo robu preko interneta, dok je taj procenat kod muškaraca 75,5%.

One of the dominant ways of trading in the world is not represented in Montenegro. In 2015 even 77.0% of women never ordered goods over the Internet, while the percentage of men is 75.5%.

Koje ste od navedenih računarskih aktivnosti obavljali u posljednjih 12 mjeseci, IKT 2015
Which of the following computer related activities have you carried out in the last 12 months, ICT 2015

Učenici u domovima učenika osnovnih i srednjih škola školuju se van mjesta boravka roditelja/izdržavaoca i imaju obezbjeđen smještaj, ishranu i vaspitanje.

Studentski domovi obezbjeđuju smještaj i ishranu studentima visokih škola, fakulteta i umjetničkih akademija za vrijeme studija.

Korisnikom socijalne zaštite smatra se svako lice koje je u toku izvještajne godine, jednom ili više puta koristilo određene oblike i mjere socijalne zaštite i usluge socijalne službe. Korisnici socijalne zaštite razvrstavaju se na maloljetne i punoljetne korisnike.

Ustanove za djecu i omladinu (ustanove za djecu i omladinu lišenu roditeljskog staranja, ustanove za djecu i omladinu ometenu u psihičkom i fizičkom razvoju, ustanove za vaspitanje i obrazovanje djece i omladine) obezbjeđuju zbrinjavanje, ishranu, zdravstvenu zaštitu, vaspitanje, obrazovanje i stručno osposobljavanje djece i omladine kojima je potreban ovakav oblik zaštite.

Djeca i mladi sa poremećajima u ponašanju obuhvataju djecu sa asocijalnim ponašanjem jer krše opšte prihvaćene norme ponašanja (skitanje, bježanje od škole, maloljetni narkomani; maloljetne prestupnike i djecu iznad 14 godina koja su izvršila djela inkriminisano propisima krivičnog zakonodavstva).

Djeca i mladi mentalno zaostala, obuhvataju djecu zaostaluu u intelektualnom razvoju.

Djeca i mladi ometena u fizičkom razvoju obuhvataju slabovidu, slijepu, nagluvu, gluvu djecu, djecu sa poremećajima u govoru i glasu, distrofičare i drugu tjelesno oštećenu i oboljelu djecu.

Pupil hostel for primary and secondary schools is an institution which provides accommodation, food and education for pupils who are studying outside their residence.

Student Hostels provide food and accommodation for students of higher education institutions, faculties and art academies during the studies.

Social welfare beneficiary is a person who used certain forms and measures of social welfare and social welfare services once or several times during the observed year. The users of social protection are divided into minors and adults.

Institution for children and youth (institutions for children and youth deprived of parental care, institutions for physically disabled children and youth and institutions for neglected children and youth) provide accommodation, food, health protection, education and vocational training for children and youth who need such form of protection.

Children and youth with behavioral disorders include children with antisocial behavior because they violate generally accepted norms of behavior (vagrancy, running away from school, juvenile drug addicts, juvenile offenders and children over 14 years who have committed an offense incriminated by regulations of the criminal law).

Children and youth mentally retarded, include children fallen behind in intellectual development.

Children and youth with difficulties in physical development include the partially sighted, blind, with impaired hearing, deaf children, children with difficulties in speech and voice, dystrophics and other physically damaged and sick children.

Korisnici invalidskih i starosnih penzija prema starosnim grupama i polu i ukupan broj korisnika porodičnih penzija, 2015.

Users of old-age and disability pensions according to age groups and sex and family pensions 2015

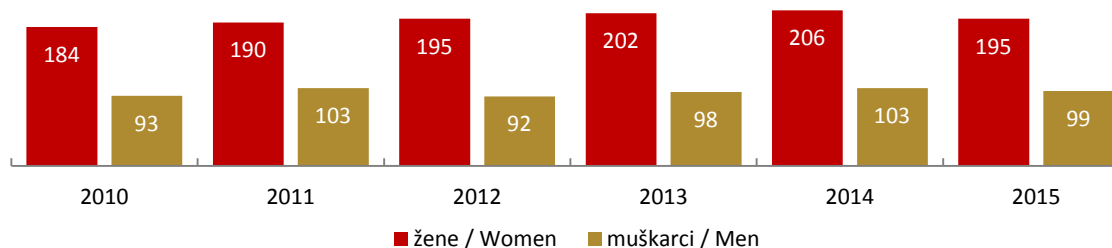
Starosne grupe <i>Age groups</i>	Ukupno <i>Total</i>	Muškarci <i>Men</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci % <i>Men%</i>	Žene % <i>Women%</i>
do 24	4	3	1	0,01	0,00
25-29	13	8	5	0,02	0,02
30-34	66	43	23	0,08	0,07
35-39	144	93	51	0,18	0,16
40-44	401	300	101	0,58	0,31
45-49	1 323	981	342	1,91	1,06
50-54	3 933	2 814	1 119	5,47	3,48
55-59	8 820	5 140	3 680	9,99	11,46
60-64	18 878	9 985	8 893	19,42	27,69
65-69	19 885	11 708	8 177	22,77	25,46
70-74	11 567	7 352	4 215	14,30	13,12
75-79	10 657	7 268	3 389	14,13	10,55
80-84	5 325	3 854	1 471	7,49	4,58
85 i više	2 530	1 880	650	3,66	2,02
Ukupno/Total	83 546	51 429	32 117	100,00	100,00
Porodične penzije/ Family pensions	28 816				
Ukupno/Total	112 362				

Izvor: Fond PIO Crne Gore / Source: Pension Fund of Montenegro

Učenci/ce i studenti/kinje u domovima učenika/ca i studentskim domovima
Pupils and students in student hostels

Godina Year	Ukupno Total	Djevojčice Girls	Dječaci Boys	Polna raspodjela, % Gender distribution, %	
				Djevojčice Girls	Dječaci Boys
2010	3 041	1 756	1 285	57,7	42,3
2011	2 208	1 466	742	66,4	33,6
2012	2 326	1 437	889	61,8	38,2
2013	2 501	1 509	992	60,3	39,7
2014	2 451	1 402	1 049	57,2	42,8
2015	2 323	1351	972	58,2	41,8

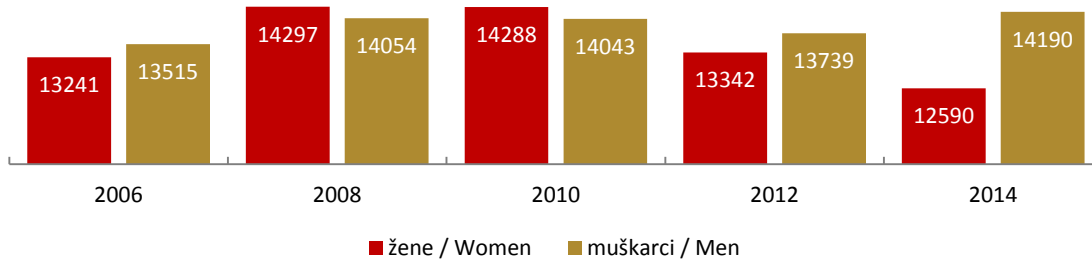
Zaposleni/e u domovima učenika/ca i studentskim domovima
Employees in student hostels

Maloljetni/e korisnici/ce socijalne zaštite
Minors beneficiaries of social welfare

Godina Year	Maloljetni korisnici Minors			Polna raspodjela, % Gender distribution, %	
	Ukupno Total	Djevojčice Girls	Dječaci Boys	Djevojčice Girls	Dječaci Boys
2006	19 188	8 571	10 617	44,7	55,3
2008	27 429	13 558	13 871	49,4	50,6
2010	25 213	12 400	12 813	49,2	50,8
2012	21 459	10 563	10 896	49,2	50,8
2014	15 264	7 321	7 943	48,0	52,0

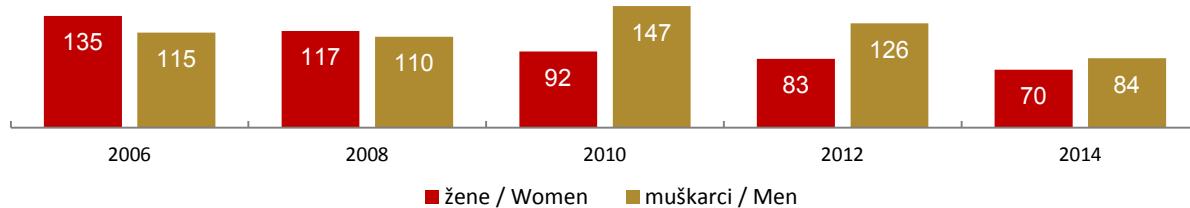
Punoljetni/e korisnici/ce socijalne zaštite
Adult beneficiaries of social welfare

Korisnici/ce u ustanovama za djecu i omladinu lišenu roditeljskog staranja
Beneficiaries in institutions for children and youth deprived of parental care

Godina Year	Ukupno Total	Korisnici/ce Beneficiaries		Polna raspodjela, % Gender distribution, %	
		Djevojčice Girls	Dječaci Boys	Djevojčice Girls	Dječaci Boys
2006	169	81	88	47,9	52,1
2008	162	77	85	47,5	52,5
2010	156	63	93	40,4	59,6
2012	121	53	68	43,8	56,2
2014	99	41	58	41,4	58,6

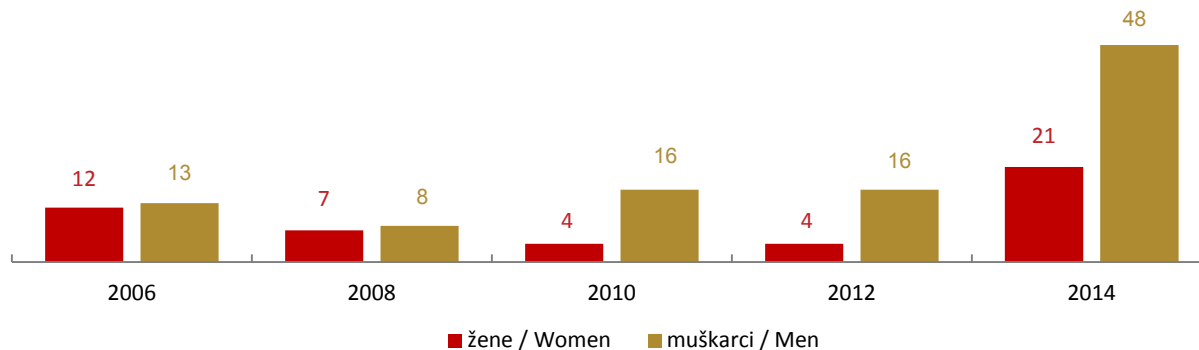
Korisnici/ce u ustanovama za djecu i omladinu ometenu u tjelesnom razvoju
Beneficiaries in institutions for children and youth physically handicapped

Korisnici/ce u ustanovama za djecu i omladinu ometenu u mentalnom razvoju
Beneficiaries in institutions for children and youth mentally handicapped

Godina Year	ukupno Total	Korisnici/ce Beneficiaries		Polna raspodjela, % Gender distribution, %	
		Djevojčice Girls	Dječaci Boys	Djevojčice Girls	Dječaci Boys
2006	116	54	62	46,6	53,4
2008	106	45	61	42,5	57,5
2010	99	41	58	41,4	58,6
2012	50	17	33	34,0	66,0
2014	29	8	21	27,6	72,4

Korisnici/ce u ustanovama za djecu i omladinu sa poremećajima u ponašanju
Beneficiaries in institutions for children and youth with behaving disorders

Osuđena lica jesu lica koja su proglašena krivima i kojima su sudovi opšte nadležnosti konstatovali pravosnažnost presude u odgovarajućoj godini.

Pravosnažno osuđeno maloljetno lice jeste osoba koja ima od 14 do 18 godina starosti i koja je zbog učinjenog djela pravosnažno osuđena na osnovu krivičnog zakona od strane suda opšte nadležnosti.

Pravosnažno osuđeno punoljetno lice jeste osoba koja ima preko 18 godina starosti i koja je zbog učinjenog djela pravosnažno osuđena na osnovu krivičnog zakona od strane suda opšte nadležnosti

JUSTICE

Convicted persons are those found guilty and sentenced by the courts of general jurisdiction in the corresponding year.

A validly convicted minor is a person aged between 14 and 18 convicted of a crime by a court of general jurisdiction in accordance with the criminal code.

A validly convicted adult is a person aged over 18, convicted of a crime by a court of general jurisdiction in accordance with the criminal code.

Sudije prema vrsti suda i prema polu, 2015.
Judges by the type of court and sex, 2015

SUD COURT	Sudije Judges			Žene % Women %
	Ukupno Total	Žene Women	Muškarci Men	
Vrhovni sud <i>Supreme Court</i>	18	12	6	66,67
Upravni sud <i>Administrative Court</i>	12	8	4	66,67
Apelacioni sud <i>Court of Appeal</i>	12	6	6	50,00
Privredni sud <i>Commercial Court</i>	18	9	9	50,00
Viši sud Bijelo Polje <i>Higher Court</i>	17	7	10	41,18
Viši sud Podgorica <i>Higher Court</i>	40	26	14	65,00
Osnovni sud Bar <i>Basic Court</i>	11	6	5	54,55
Osnovni sud Berane <i>Basic Court</i>	10	5	5	50,00
Osnovni sud Bijelo Polje <i>Basic Court</i>	13	7	6	53,85
Osnovni sud Cetinje <i>Basic Court</i>	5	4	1	80,00
Osnovni sud Danilovgrad <i>Basic Court</i>	4	3	1	75,00
Osnovni sud Herceg Novi <i>Basic Court</i>	8	5	3	62,50
Osnovni sud Kolašin <i>Basic Court</i>	3	2	1	66,67
Osnovni sud Kotor <i>Basic Court</i>	11	5	6	45,45
Osnovni sud Nikšić <i>Basic Court</i>	15	7	8	46,67
Osnovni sud Plav <i>Basic Court</i>	3	1	2	33,33
Osnovni sud Pljevlja <i>Basic Court</i>	6	5	1	83,33
Osnovni sud Podgorica <i>Basic Court</i>	33	20	13	60,61
Osnovni sud Rožaje <i>Basic Court</i>	5	1	4	20,00
Osnovni sud Ulcinj <i>Basic Court</i>	6	2	4	33,33
Osnovni sud Žabljak <i>Basic Court</i>	2	0	2	0,00
UKUPNO / TOTAL	252	141	111	55,95

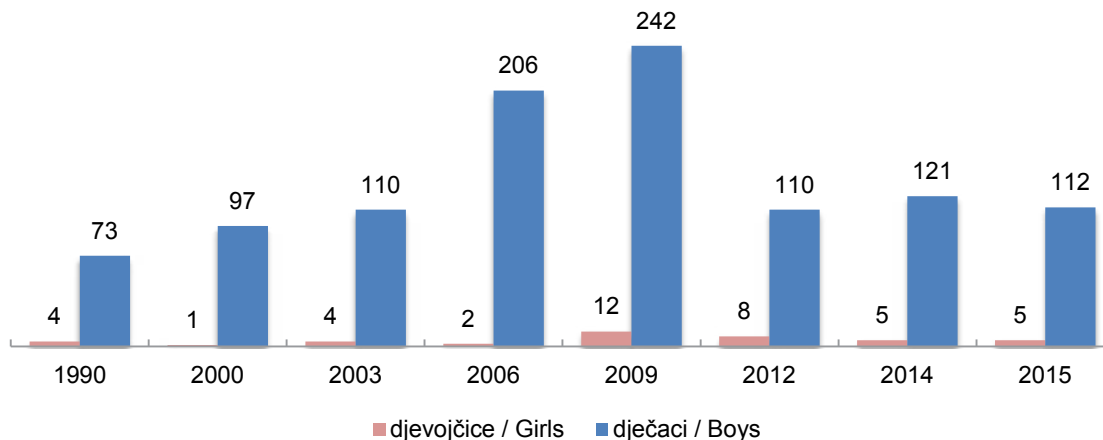
Izvor: Vrhovni sud / Source: Supreme Court

Tužioci u Crnoj Gori, 2015.
Prosecutors in Montenegro, 2015

TUŽILAŠTVO PROSECUTION	Tužioci Prosecutors			
	Ukupno Total	Žene Women	Muškarci Men	Žene % Women %
Vrhovno državno tužilaštvo	10	4	6	40,0
OSOKTK-Specijalno tužilaštvo	9	6	3	66,7
Više državno tužilaštvo PG	12	10	2	83,3
Više državno tužilaštvo BP	7	4	3	57,1
ODT Podgorica	21	13	8	61,9
ODT Nikšić	9	5	4	55,6
ODT Bijelo Polje	7	4	3	57,1
ODT Kotor	8	6	2	75,0
ODT Herceg Novi	4	2	2	50,0
ODT Ulcinj	3	1	2	33,3
ODT Bar	8	6	2	75,0
ODT Kolašin	2	1	1	50,0
ODT Cetinje	4	2	2	50,0
ODT Pljevlja	5	3	2	60,0
ODT Berane	4	3	1	75,0
ODT Rožaje	4	0	4	0,0
ODT Plav	2	1	1	50,0
UKUPNO / TOTAL	119	71	48	59,7

Izvor: Vrhovno državno tužilaštvo / Source: Supreme state prosecutor's office

Osuđeni maloljetni učinioci krivičnih djela *Convicted minors*

U toku 2015. godine osuđeno je 117 maloljetnih učinilaca krivičnih djela, što je za 7,1% manje nego u 2014. godini. Učešće osoba ženskog pola je 4,3%, a učešće osoba muškog pola je 95,7%.

During the 2015 was convicted 117 juvenile perpetrators, which is 7.1% less than in 2014. The share of females is 4.3%, while the share of males is 95.7%.

Osuđeni maloljetni učinioci krivičnih djela po grupama krivičnih djela i polu, 2015. godina
Convicted minors according to type of crime and sex, 2015

Vrsta krivičnog djela <i>Type of crime</i>	Ukupno <i>Total</i>	Djevojčice <i>Girls</i>	Dječaci <i>Boys</i>	U procentima <i>In %</i>	
				Djevojčice <i>Girls</i>	Dječaci <i>Boys</i>
UKUPNO / TOTAL	117	5	112	4,3	95,7
Krivična djela protiv / Crime against					
Života i tijela / <i>Persons</i>	20	2	18	10,0	90,0
Časti i ugleda i polne slobode <i>Honour, reputation and sexual freedoms</i>	-	-	-	-	-
Imovine / <i>Property</i>	70	3	67	4,3	95,7
Bezbjednosti javnog saobraćaja <i>Public transport safety</i>	7	-	7	-	100,0
Javnog reda i mira / <i>Law and order</i>	8	-	8	-	100,0
Ostala krivična djela / <i>Other criminal acts</i>	12	-	12	-	100,0

Za krivična djela protiv imovine, koja su u 2015. godini bila najzastupljenija, udio osuđenih maloljetnih počinilaca krivičnih djela iznosi 59,8%. Počinioci muškog pola su 95,7%, dok je 4,3% počinilaca ženskog pola. Po svim grupama krivičnih djela, počiniooci muškog pola dominiraju.

For property crimes, which are in the 2015th year was the most common, share of convicted juvenile perpetrators is 59.8%. The perpetrators are males 95.7%, while 4.3% female. For all groups of criminal acts, male perpetrators are dominating.

Osuđeni maloljetni učinioci krivičnih djela po starosti i polu, 2015. godina
Convicted minors by age and sex, 2015

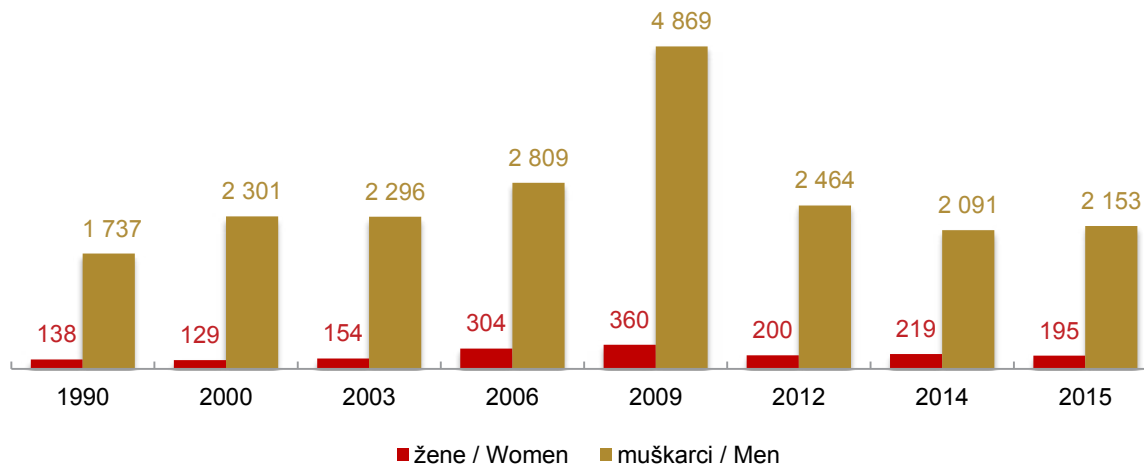
Starost <i>Age</i>	Ukupno <i>Total</i>	Djevojčice <i>Girls</i>	Dječaci <i>Boys</i>	U procentima / <i>In %</i>	
				Djevojčice <i>Girls</i>	dječaci <i>Boys</i>
14 godina / <i>14 years</i>	6	-	6	-	100,0
15 godina / <i>15 years</i>	25	1	24	4,0	96,0
16 godina / <i>16 years</i>	23	2	21	8,7	91,3
17 godina / <i>17 years</i>	63	2	61	3,2	96,8
UKUPNO / <i>TOTAL</i>	117	5	112	4,3	95,7

Najveći broj osuđenih maloljetnih počinitelja krivičnih djela, njih 63, je sa 17 godina starosti. Od tog broja, 61 počinitelj je muškog pola, dok je njih 2 ženskog pola.

The biggest number of convicted juvenile perpetrators, 63 of them, are of 17 years old. Of this number, 61 perpetrators were male, while 2 are female.

Osuđeni punoljetni učinioci krivičnih djela Convicted adults

U toku 2015. godine osuđeno je 2 348 punoljetnih učinilaca krivičnih djela, što je za 1,6% više nego u 2014. godini. Učešće osoba ženskog pola je 8,3%, a učešće osoba muškog pola je 91,7%.

During the 2015 was convicted 2 348 adult perpetrators, which is 1.6% higher than in 2014. The share of females is 8.3%, while the share of males is 91.7%.

Osuđeni punoljetni učinioci krivičnih djela po grupama krivičnih djela i polu, 2015. Godina
Convicted adult according to type of crime and sex, 2015

Vrsta krivičnog djela <i>Type of crime</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	U procentima <i>In %</i>	
				Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>
UKUPNO / TOTAL	2 348	195	2 153	8,3	91,7
Krivična djela protiv / Crime against					
Života i tijela / <i>Persons</i>	253	15	238	5,9	94,1
Sloboda i prava čovjeka i građanina <i>Human and civil rights and freedom</i>	147	7	140	4,8	95,2
Izbornih prava / <i>Voting rights</i>	-	-	-	-	-
Zdravlja ljudi / <i>Human health</i>	83	2	81	2,4	97,6
Časti i ugleda / <i>Honor and reputation</i>	-	-	-	-	-
Polne slobode / <i>Sexual integrity</i>	9	2	7	22,2	77,8
Braka i porodice / <i>Marriage and family</i>	189	21	168	11,1	88,9
Prava iz rada / <i>Labour rights</i>	5	-	5	-	100,0
Životne sredine / <i>Environment</i>	173	17	156	9,8	90,2
Državnih organa / <i>State bodies</i>	129	15	114	11,6	88,4
Imovine / <i>Property</i>	592	52	540	8,8	91,2
Opšte sigurnosti ljudi i imovine <i>General safety of persons and property</i>	26	-	26	-	100,0
Bezbjednosti javnog saobraćaja <i>Public transport safety</i>	344	40	304	11,6	88,4
Pravosuđa / <i>Judiciary</i>	13	2	11	15,4	84,6
Javnog reda i mira / <i>Law and order</i>	221	5	216	2,3	97,7

Službene dužnosti / <i>Official duties</i>	28	3	25	10,7	89,3
Platnog prometa i priv. poslov. / <i>Payment operations</i>	65	10	55	15,4	84,6
Pravnog saobraćaja / <i>Legal transaction</i>	68	3	65	4,4	95,6
Ostala krivična djela / <i>Other criminal acts</i>	2	1	1	50,0	50,0

Za krivična djela protiv imovine, koja su u 2015. godini bila najzastupljenija, udio osuđenih punoljetnih počinitelja krivičnih djela iznosi 25,2%. Počinioci muškog pola su 91,2%, dok je 8,8% počinitelja ženskog pola. Po svim grupama krivičnih djela, počinioci muškog pola dominiraju.

For property crimes, which are in the 2015th year was the most common, share of convicted adult perpetrators is 25.2%. The perpetrators are males 91.2%, while 8.8% are female. For all groups of criminal acts, male perpetrators are dominating.

Osuđeni punoljetni učinioci krivičnih djela po starosti i polu, 2015. godina
Convicted adults by age and sex, 2015

Godine <i>Age</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	U procentima <i>In %</i>	
				Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>
18 – 20	197	7	190	3,6	96,4
21 – 24	309	20	289	6,5	93,5
25 – 29	369	22	347	6,0	94,0
30 – 39	608	63	545	10,4	89,6
40 – 49	372	31	341	8,3	91,7
50 – 59	283	29	254	10,2	89,8
60 i više godina <i>Aged 60 and more</i>	191	22	169	11,5	88,5
Nepoznato / <i>Unknown</i>	19	1	18	5,3	94,7
UKUPNO / TOTAL	2 348	195	2 153	8,3	91,7

Najveći broj osuđenih punoljetnih učinilaca krivičnih djela, njih 608, je od 30-39 godina starosti. Od tog broja, 545 počinioca su muškog pola, dok je njih 63 ženskog pola. U svim starosnim grupama, dominiraju muški počinioci krivičnih djela.

The biggest number of convicted adult perpetrators, 608 of them, are between 30 and 39 years of age. Of this number, 545 perpetrators are male, while 63 are female. In all age groups, dominated by male perpetrators.

Aktivno stanovništvo (radnu snagu) čine sva zaposlena i nezaposlena lica stara 15 i više godina.

Neaktivno stanovništvo čine sva lica stara 15 i više godina koja nijesu svrstana u aktivno stanovništvo.

Zaposleno lice je lice staro 15 godina i više koje je tokom sedmice snimanja obavljalo bilo kakav posao (čak iako je taj posao trajao samo jedan sat) za platu, profit.

Pod pojmom **nezaposleni** podrazumijevaju se lica koja tokom nedjelje snimanja nijesu imala plaćeno zaposlenje ili samo-zaposlenje i nijesu obavljala nikakav plaćeni posao, koja su tokom prethodne četiri nedjelje aktivno tražila posao i koja su bila dostupna za rad (u okviru 2 nedjelje). Lica koja su našla posao koji treba da počnu u okviru sledeća tri mjeseca uključuju se u nezaposlena lica.

Djelatnost se odnosi na ekonomsku aktivnost preduzeća, radnje, ustanove, zadruge, itd, u kojoj lice radi.

Stopa aktivnosti predstavlja procenat aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina.

Stopa zaposlenosti predstavlja procenat ukupnih zaposlenih u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina.

Stopa nezaposlenosti predstavlja procenat nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih stanovnika.

Stopa neaktivnosti predstavlja procenat neaktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina.

ARS-Anketa o radnoj snazi

Objašnjenje znakova

. nije nula ali je izuzetno neprecizna procjena ($CV \geq 0,3$)

(( )) neprecizna procjena ($0,2 \leq CV < 0,3$)

( ) manje precizna procjena ($0,1 \leq CV < 0,2$)

CV: Koeficijent varijacije

010101001
10100101
100101011
20011011
110101110110
1101101
010101111101010

011010110101
110101
101011010101
11111111

WORK SEARCH

MEDIA

OW BUSINESS
ETWORK
USIC

120101110
001010101
101010111
110101002
111101101
101101010
111111000
101101011

Active population or **Labour force** includes both employed and unemployed persons aged 15 and over.

Non-active population comprises all persons aged 15 and above which are not classified as active population.

An employed person is a person aged 15 and over who during the reference week performed work (even if just for one hour a week) for pay, profit.

The term **unemployed** refers to persons who in the reference week did not work (not in paid employment or self-employment and did not do any paid work), who in the past four weeks were actively seeking work and were currently available for work (within two weeks). Persons who had found a job to start within the next three months are also included among unemployed persons.

The term **activity** refers to the economic activity of an enterprise, shop, institution, cooperative etc. a person works for.

Activity rate is the percentage of active population in the total population aged 15 and above.

Employment rate is the percentage of the persons in employment in the total population aged 15 and above.

Unemployment rate is the percentage of unemployed in the total active population.

Inactivity rate is the percentage of non-active population in the total population aged 15 and above.

LFS- labour force survey

Legend

. not zero but is very imprecise estimate (CV>=0.3)

(( )) imprecise estimate (0.2<=CV<0.3)

( ) less precise estimate (0.1<=CV<0.2)

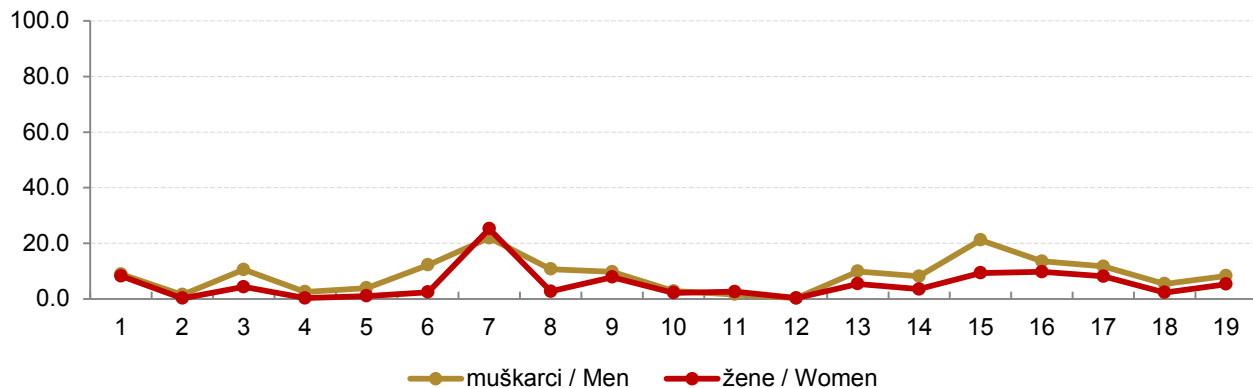
CV: Coefficient of variation

Zaposlena lica, prema sektorima djelatnosti i polu, Crna Gora ARS 2015
Persons in employment by sectors of activity and sex, Montenegro LFS 2015

Sektor djelatnosti <i>sectors of activity</i>	U hiljadama <i>In 1 000</i>		
	Ukupno <i>Total</i>	Muškarci <i>Men</i>	Žene <i>Women</i>
1. Poljoprivredne djelat. / <i>Agriculture</i>	17,1	8,9	8,2
2. Vađenje ruda i kamena / <i>Mining</i>	1,7	1,5	0,2
3. Prerađivačka djelatnost / <i>Manufacturing</i>	((14,8))	(10,5)	.
4. Snabdijevanje el. energijom, gasom, parom i klimatizacija / <i>Electricity, gas, steam and air conditioning</i>	2,7	2,5	(0,3)
5. Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama / <i>Water supply, wastewater management</i>	4,9	3,9	.
6. Građevinarstvo / <i>Construction</i>	14,6	12,2	(2,4)
7. Trgovina na veliko i malo, opravka / <i>Wholesale, retail; certain repair</i>	47,1	21,9	25,2
8. Saobraćaj, skladištenje i veze / <i>Transport, storage and communication</i>	13,5	10,7	2,7
9. Usluge smještaja i ishrane / <i>Accommodation and food services</i>	17,5	9,7	(7,8)
10. Informisanje i komunikacije / <i>Information and communications</i>	5,0	2,8	2,2
11. Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja / <i>Financial and insurance activities</i>	4,2	1,6	2,6
12. Poslovanje sa nekretninama / <i>Real estate, leasing and business activities</i>	0,6	(0,3)	0,3
13. Stručne, naučne i tehničke djelatnosti / <i>Professional, scientific and technical activities</i>	(9,9)	.	(5,4)
14. Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti / <i>Administrative and support service activities</i>	8,1	(4,5)	3,5
15. Državna uprava i odbrana. obavezno socijalno osiguranje / <i>Public administ. and defence</i>	21,2	12,0	(9,3)
16. Obrazovanje / <i>Education</i>	13,5	3,7	9,7
17. Zdravstvena i socijalna zaštita / <i>Health and social work</i>	11,7	(3,5)	8,1
18. Umjetnost, zabava i rekreacija / <i>Arts, entertainment and recreation</i>	5,4	3,1	2,3
19. Ostale uslužne djelatnosti / <i>Other social and personal services</i>	8,3	2,8	5,3
Ukupno / Total	221,7	120,8	100,9

Zaposlena lica, prema sektorima djelatnosti i polu u %, Crna Gora ARS 2015
Persons in employment by sectors of activity and sex in %, Montenegro LFS 2015

U sektoru Saobraćaj, skladištenje i veze zaposleno je znatno više muškaraca (10,7hiljada) nego žena (2,7 hiljada), dok je u sektoru Obrazovanja veći broj žena (9,7 hiljada) nego muškaraca (3,7 hiljada).

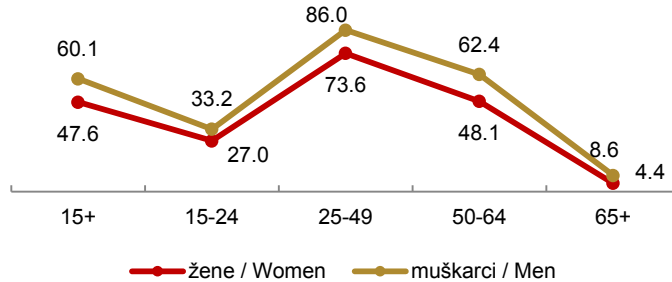
In sector Transport, storage and communication men are significant majority (10.7 thousand) related to women (2.7 thousand), while in sector Education women are majority (9.7 thousand) related to (3.7 thousand).

Stope aktivnosti stanovništva po starosnim grupama i polu, Crna Gora ARS 2015
Measures of the activity of the population by age groups and sex, Montenegro LFS 2015

Starost Age	Ukupno Total			Žene Women			Muškarci Men		
	Stopa aktivnosti Activity rate	Stopa zaposlenosti Employment rate	Stopa nezaposlenosti Unemployment rate	Stopa aktivnosti Activity rate	Stopa zaposlenosti Employment rate	Stopa nezaposlenosti Unemployment rate	Stopa aktivnosti Activity rate	Stopa zaposlenosti Employment rate	Stopa nezaposlenosti Unemployment rate
15+	53,7	44,3	17,5	47,6	39,4	17,3	60,1	49,4	17,7
15-24	30,2	18,8	37,6	27,0	17,7	34,5	33,2	19,9	(39,9)
25-49	79,8	66,1	17,2	73,6	60,5	17,7	86,0	71,6	16,7
50-64	55,1	48,7	11,7	48,1	43,0	10,7	62,4	54,6	12,5
65+	6,2	6,0	-	4,4	4,3	-	8,6	8,3	-
15-64	62,6	51,4	17,8	56,9	46,9	17,6	68,3	56,0	18,0
55-64	44,9	40,0	10,9	35,9	32,3	(10,1)	54,4	48,2	(11,5)

Stope aktivnosti po starosnim grupama, ARS 2015

Activity rates by age, LFS 2015

Stope aktivnosti su najveće u starosnoj grupi od 25-49 godina i iznose 86,0% kod muškaraca odnosno 73,6% kod žena.

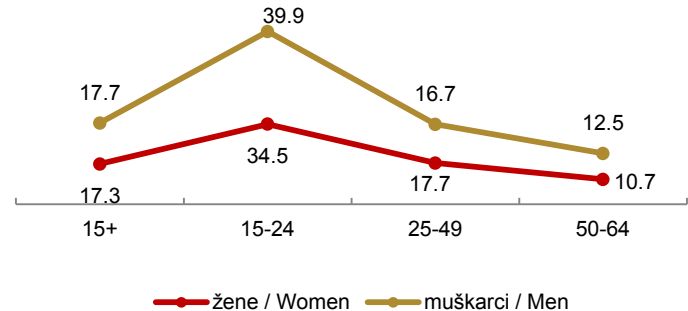
The highest activity rates are in the age group from 25 to 49 years and amount to 86.0% for men and 73.6% for women.

Stope nezaposlenosti po starosnim grupama, ARS 2015

Unemployment rates by age, LFS 2015

Najveća stopa nezaposlenosti je u dobnoj grupi od 15 do 24 godine i iznosi 34,5% za žene, odnosno 39,9% za muškarce.

The highest unemployment rate in the age group from 15 to 24 years and it is 34.5% for women and 39.9% for men.

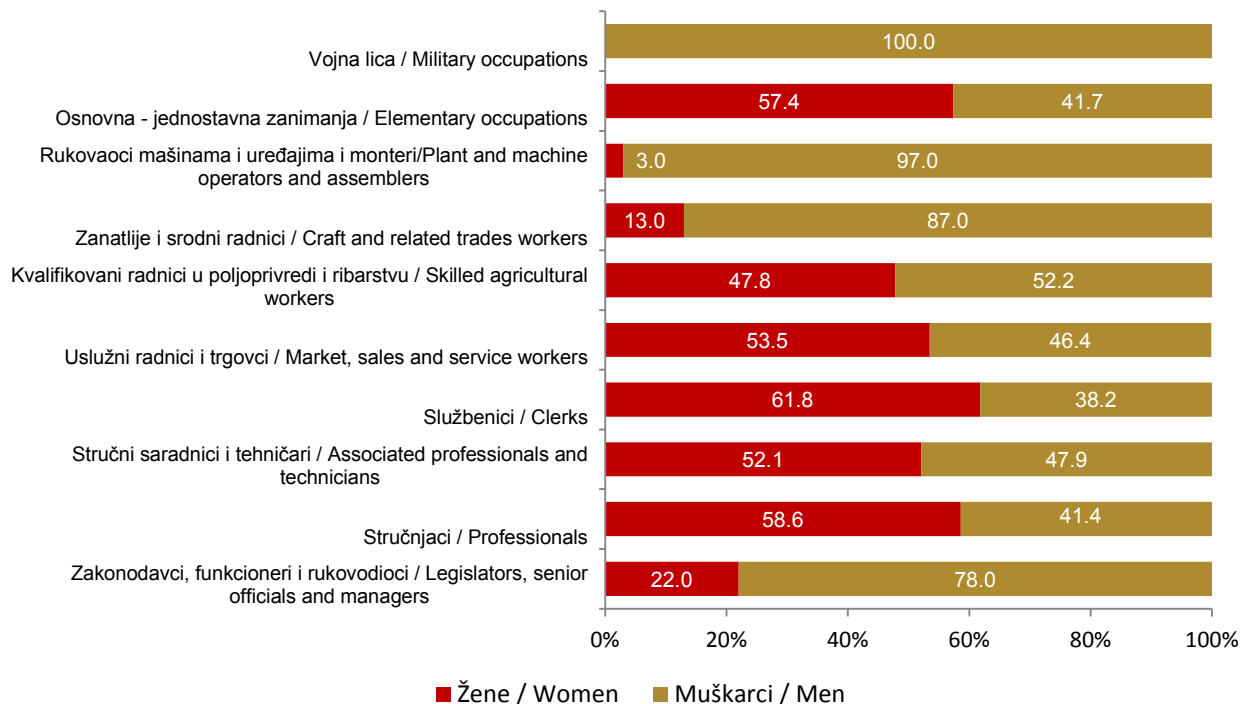

Zaposleni/e radnici/e prema zanimanju i polu, ARS 2015
Employees by occupation and sex, LFS 2015

Zanimanje <i>Occupation</i>	U hiljadama <i>In 1 000</i>			U procentima <i>In %</i>	
	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>
Zakonodavci, funkcioneri i rukovodioci <i>Legislators, officials, and managers</i>	13,2	2,9	10,2	22,0	78,0
Stručnjaci <i>Professionals</i>	39,4	23,1	16,3	58,6	41,4
Stručni saradnici i tehničari <i>Associated professionals and technicians</i>	30,5	15,9	14,6	52,1	47,9
Službenici <i>Clerks</i>	19,1	11,8	7,3	61,8	38,2
Uslužni radnici i trgovci <i>Market, sales, and service workers</i>	53,3	28,6	24,7	53,5	46,4
Kvalifikovani radnici u poljoprivredi i ribarstvu <i>Skilled agricultural workers</i>	13,6	(6,5)	7,1	47,8	52,2
Zanatlije i srodni radnici <i>Craft and related trades workers</i>	18,5	2,4	16,1	13,0	87,0
Rukovaoci mašinama i uređajima i monter <i>Plant and machine operators and assemblers</i>	16,7	0,5	16,2	3,0	97,0
Osnovna - jednostavna zanimanja <i>Elementary occupations</i>	16,2	9,3	7,0	57,4	42,6
Vojna lica <i>Military occupations</i>	(1,3)	-	(1,3)	-	100,0
UKUPNO / TOTAL	221,7	100,9	120,8	45,5	54,5

Zaposleni/e radnici/e (u %) prema zanimanju i polu, ARS 2015.

Employees by occupation and sex, LFS 2015

Zaposlena lica prema stepenu obrazovanja i polu, ARS 2015
Employed population by education and sex, LFS 2015

Stepen obrazovanja <i>Education</i>	U hiljadama <i>in 1 000</i>			U procentima <i>in %</i>			%Žene <i>%Women</i>
	ukupno <i>Total</i>	žene <i>Women</i>	muškarci <i>Men</i>	ukupno <i>Total</i>	žene <i>Women</i>	muškarci <i>Men</i>	
Bez škole i nepotpuna osnovna škola <i>Less than primary education</i>	2,5	1,3	1,2	1,1	1,3	1,0	53,8
Osnovna škola <i>Primary education</i>	15,3	(6,9)	8,4	6,9	(6,9)	7,0	(45,2)
Stručno obrazovanje nakon osnovne škole <i>Vocational education after primary school</i>	30,3	9,1	21,2	13,6	9,0	17,5	30,0
Srednje opšte obrazovanje <i>Secondary general education</i>	13,3	7,9	5,4	6,0	7,8	4,5	59,4
Srednje stručne škole <i>Secondary vocational education</i>	92,7	39,8	53,0	41,8	39,4	43,9	42,9
Više i visoko stručno obrazovanje <i>Tertiary education</i>	67,6	36,0	31,7	30,5	35,6	26,2	53,2
Od toga <i>Of which</i>							
Višestručno obrazovanje <i>First stage of tertiary education</i>	12,1	6,0	6,1	5,4	6,0	5,0	49,8
Fakultet, akademija ili visoka škola, doktori i magistri nauka <i>Second stage of tertiary education, bachelors', masters, or doctors' degree</i>	55,6	30,0	25,6	25,1	29,7	21,2	53,9
UKUPNO / TOTAL	221,7	100,9	120,8	100,0	100,0	100,0	45,5

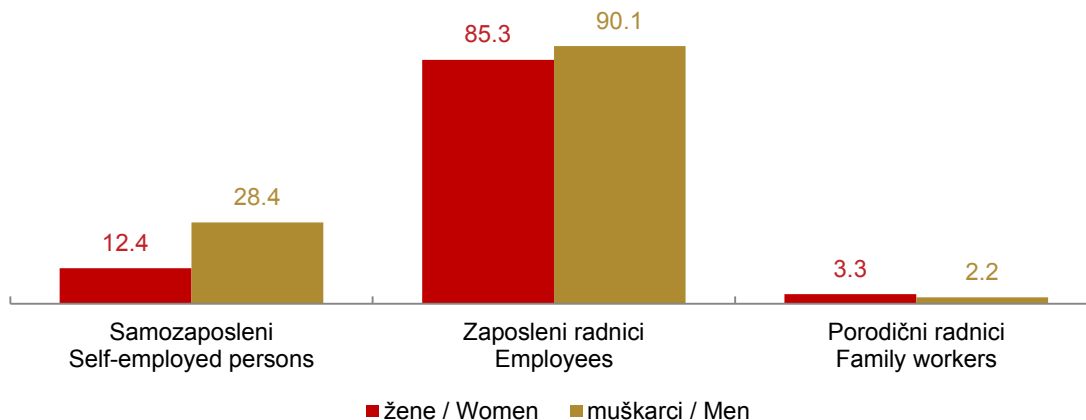
Zaposleni/e radnici/e prema obliku svojine i polu, ARS 2015
Employees according to form of ownership and sex, LFS 2015

Oblik svojine <i>Form of ownership</i>	U hiljadama <i>in 1 000</i>			U procentima <i>in %</i>			%žene <i>%Women</i>
	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	
Institucije centralne ili lokalne uprave; NVO ili humanitarne organizacije <i>Central or local government; NGO</i>	24,9	14,1	10,8	14,2	16,6	12,0	56,7
Preduzeće koje pripada državi ili opštini <i>Publicly owned enterprise</i>	47,4	21,7	25,8	27,0	25,4	28,6	45,7
Privatna kompanija ili preduzeće (uključujući one sa učešćem privatnog kapitala) <i>Private company or enterprise (including those with some private capital participation)</i>	94,8	44,9	49,9	54,0	52,7	55,3	47,4
Privatno domaćinstvo <i>Private household</i>	7,7	(4,4)	(3,3)	4,4	(5,2)	(3,7)	(56,9)
Nepoznato <i>Unknown</i>	0,2	.	0,2	0,1	.	0,3	.
UKUPNO / TOTAL	175,4	85,3	90,1	100,0	100,0	100,0	48,6

Od ukupnog broja zaposlenih radnika, njih 27,0% radi u preduzećima koja pripadaju državi ili opštini. Najviše radnika zaposleno je u privatnim preduzećima, čak 54,0%, od čega su 47,4% žene.

Out of the total employees, 27.0% of them work in companies that belong to the state or municipality. Most workers are employed in private enterprises, even 54.0%, of this number women were 47.4%.

Zaposlena lica po statusu zaposlenja i polu, ARS 2015 (u 1000)
Persons in employment by status in employment and sex, LFS 2015 (in 1000)

Od zaposlenih lica u 2015. godini prema radnom statusu, najviše je zaposlenih radnika 175,4 hiljada, od toga 90,1 hiljade muškaraca odnosno 85,3 hiljade žena. Najmanje je porodičnih radnika, svega 5,5 hiljada.

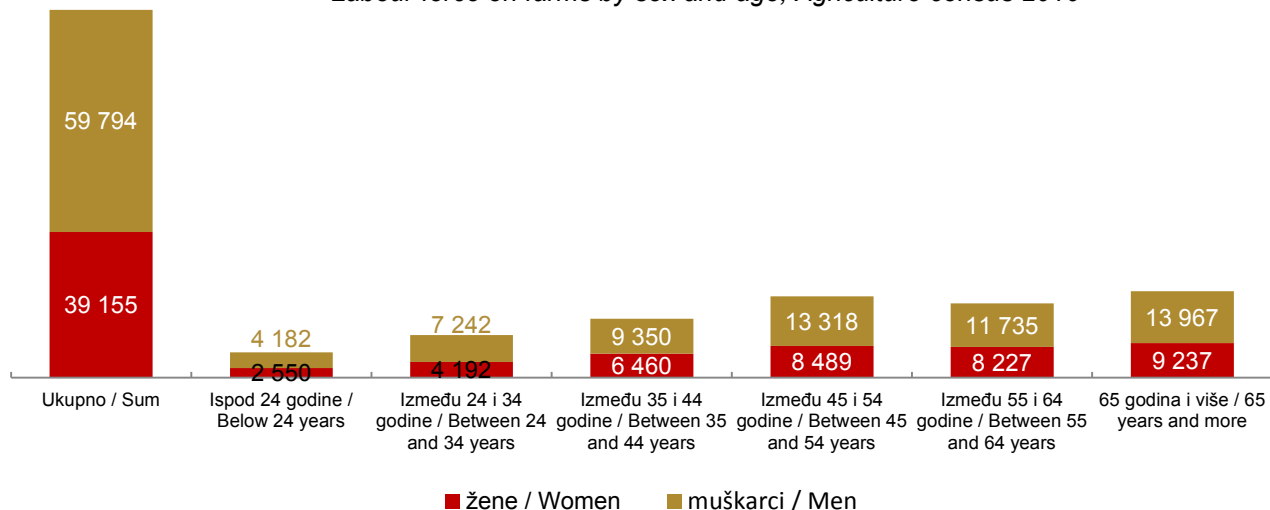
From all persons in employment in 2015 by employment status, most employees are in working force 175.4 thousands, of which 90.1 thousands men and 85.3 thousands women. The lowest number are family workers, only 5.5 thousands.

Nezaposlena lica prema stepenu obrazovanja i polu, ARS 2015
Unemployed persons by education and sex, LFS 2015

	U hiljadama <i>In 1 000</i>			U procentima <i>In %</i>			%žene <i>%Women</i>
	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>i Men</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>i Men</i>	
Bez škole i nepotpuna osnovna škola <i>Less than primary education</i>	(0,8)	(0,3)	((0,5))	((1,6))	(1,4)	-	38,7
Osnovna škola <i>Primary education</i>	6,2	3,2	2,9	13,1	15,3	11,3	52,4
Stručno obrazovanje nakon osnovne škole <i>Vocational education after primary school</i>	10,2	3,7	6,5	21,6	17,6	24,9	36,4
Srednje opšte obrazovanje <i>Secondary general education</i>	(2,8)	(1,3)	((1,5))	(5,9)	(6,3)	((5,6))	47,7
Srednje stručne škole <i>Secondary vocational education</i>	19,5	8,3	11,2	41,3	39,1	43,1	42,4
Više i visoko stručno obrazovanje <i>Tertiary education</i>	(7,7)	4,3	(3,5)	(16,4)	20,3	(13,3)	55,4
Od toga / of which							
Višestručno obrazovanje <i>First stage of tertiary education</i>	(0,8)	((0,3))	-	(1,6)	((1,4))	-	-
Fakultet, akademija ili visoka škola, doktori i magistri nauka <i>Second stage of tertiary education, bachelors', masters, or doctors' degree</i>	(7,0)	4,0	(3,0)	14,8	18,9	(11,4)	57,2
Ukupno / Total	47,2	21,1	26,0	100,0	100,0	100,0	44,8

**Radna snaga na poljoprivrednim gazdinstvima prema polu i starosti, Popis
poljoprivrede 2010. godine**
Labour force on farms by sex and age, Agriculture census 2010

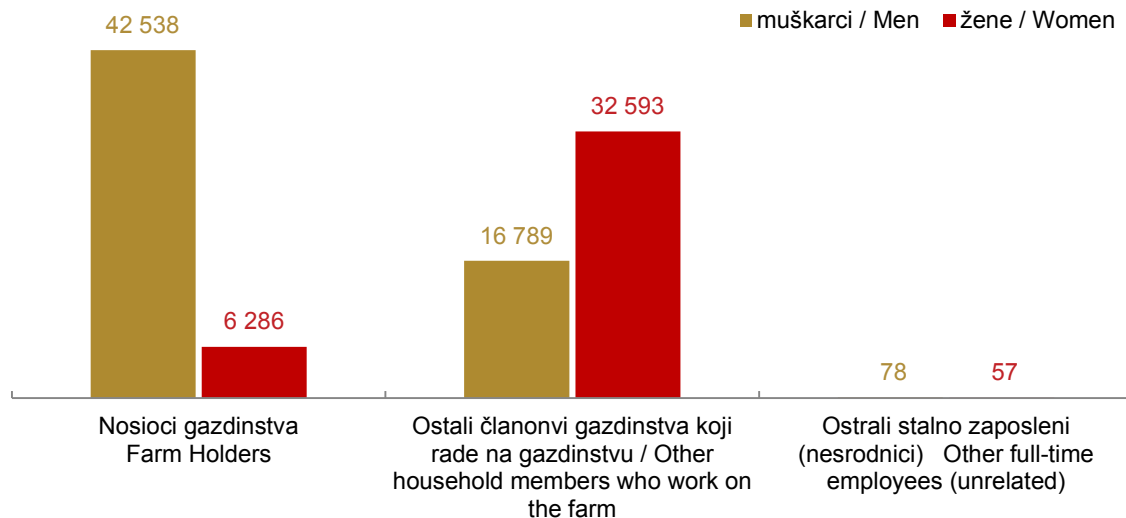

Prema podacima popisa poljoprivrede iz 2010. godine na poljoprivrednim gazdinstvima je radno angažovano ukupno 98 949 lice, od čega su 39 155 žene, odnosno 39,57 %. Od ukupnog broja radno angažovanih lica na poljoprivrednim gazdinstvima, najveći udio radne snage je starosti preko 65 godina, ili 23,45%.

According to agriculture census data from 2010, 98 949 persons are hired on farms, out of which 39 155 are women, or 39.57%. Out of total number of the persons employed on farms, the largest proportion of the workforce is aged over 65, or 23.45%.

Radna snaga na porodičnim poljoprivrednim gazdinstvima po polu, Popis posloprivrede 2010. godine

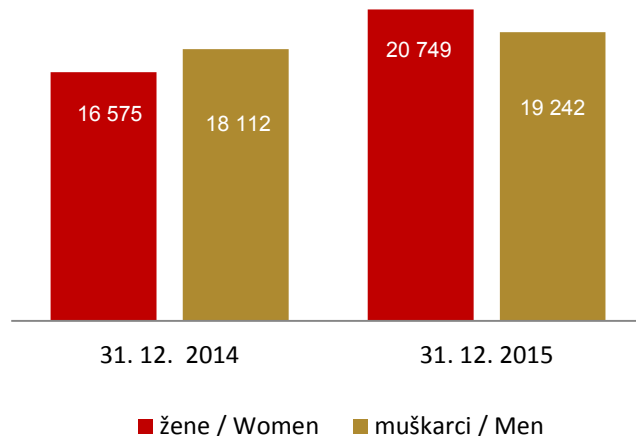
Task Force on family farms by sex, Agriculture census 2010

Podaci popisa poljoprivrede sprovedenog 2010. godine pokazuju da su muškarcima najčešće nosioci porodičnih poljoprivrednih gazdinstava, preciznije 87,13% muškaraca su nosioci gazdinstava. Ostale članove gazdinstva koji rade na gazdinstvu u najvećem broju čine žene i to 32 593 ili 66%“.

According to agriculture census data from 2010, men are mostly holders of family farms, even 87.13%. Other members of farms are mostly women 32 593 or 66%“.

Broj nezaposlenih na dan 31. 12. 2014. i 31. 12. 2015.
Number of unemployed 31st December 2014 and 31st December 2015

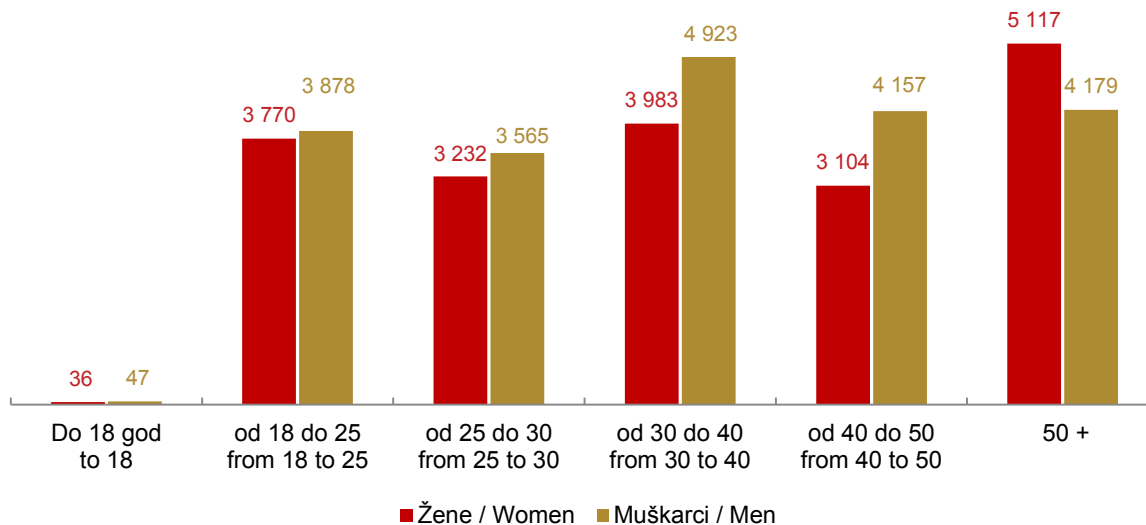
Od ukupnog broja nezaposlenih (39 991) u 2015. godini , žene čine 51,9 posto (20 749), a muškarci 48,1 posto (19 242). U poredjenju s istim mjesecom prethodne godine, učešće nezaposlenih žena je povećano za 25,2 posto , a muškaraca za 6,2 posto.

In the total number of unemployed (39 991) in 2015 , women take up 51.9 percent (19 242), and men 48.1 percent (19242). Compared with the same month last year, the share of unemployed women increased by 25.2 percent and 6.2 percent for men.

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore / Source: Employment office of Montenegro

Nezaposleni prema godinama starosti i polu, 2015

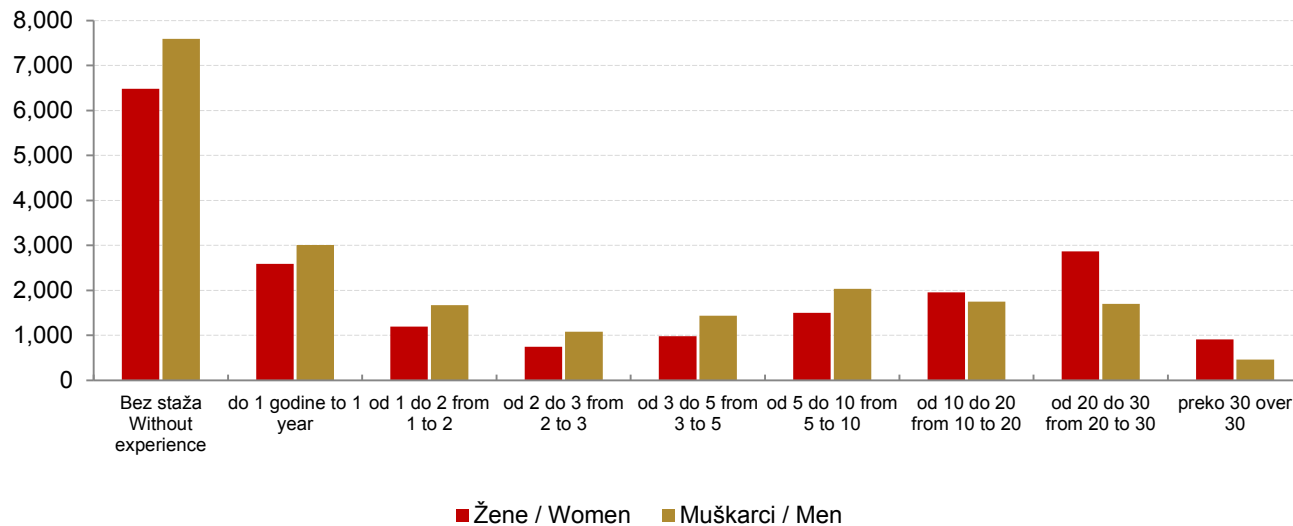
Unemployed by age and sex, 2015

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore / Source: Employment office of Montenegro

Nezaposleni prema dužini radnog staža i polu, 2015

Unemployed by length of service and sex, 2015

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore / Source: Employment office of Montenegro

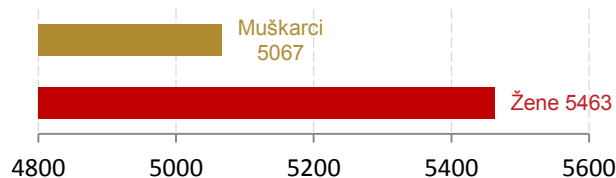
Pregled isfinansiranih kredita po statusu u 2015. Godini
Overview of financed credits in 2015

Djelatnost <i>Activity</i>	Br. Kredita <i>No. Credits</i>	Br. Radnika <i>No. Employees</i>	Sredstva (Eur) <i>Funds (EUR)</i>
Nezaposleni (I) / <i>Unemployed</i>	32	34	170 000
Žene / <i>Women</i>	11	11	55 000
Muškarci / <i>Men</i>	21	23	115 000
Preduzetnici (II) / <i>Entrepreneurs</i>	-	-	-
Pravna lica (III) / <i>Legal entities</i>	1	3	15 000
Ukupno (I+II+III) / <i>Total</i>	33	37	185 000

Žene su u manjem broju od muškaraca, dobitnice kredita.

Women win the less than men.

Polna struktura pripravnika, 2015
Gender structure of interns, 2015

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore / Source: Employment office of Montenegro

POLITIKA I ODLUČIVANJE

Prikazani podaci se odnose na učešće žena i muškaraca u izvršnoj i zakonodavnoj vlasti, lokalnim samoupravama, i posebno su izdvojeni podaci o učešću žena i muškaraca u sistemu odbrane Crne Gore, policiji i diplomatsko konzularnim predstavništvima.

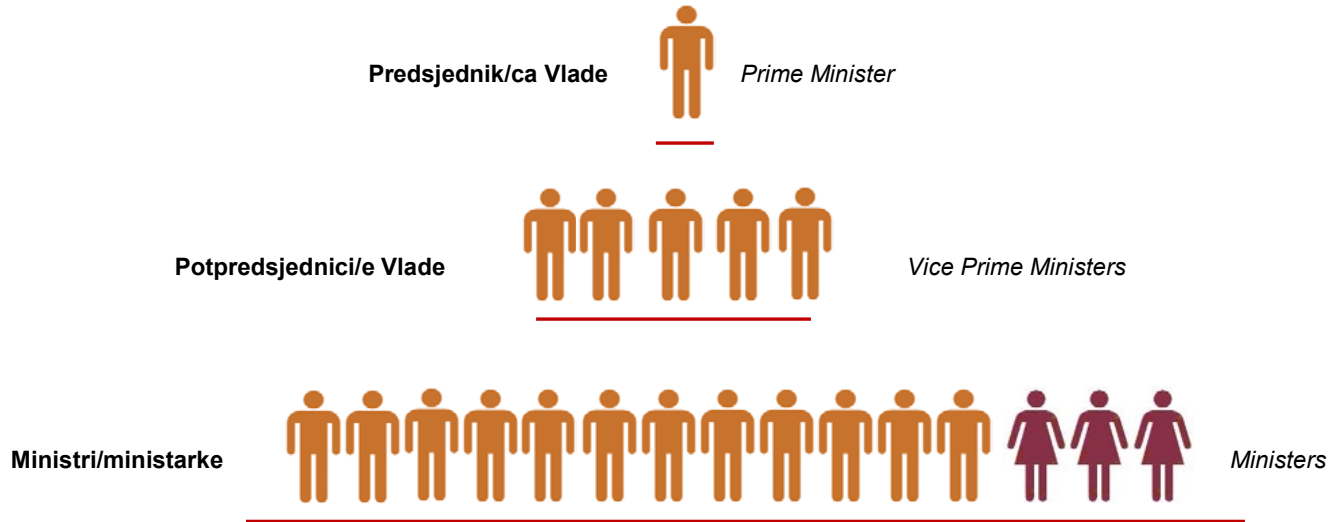

Presented data relate to the participation of women and men in executive and legislative power, local self governments, and special emphasise is put on the participation of women and men in the defence system of Montenegro, police and diplomatic missions.

POLITICS AND DECISION MAKING

Struktura Vlade, 17. 06. 2016.
Structure of the Government, 06/17/2016

Izvor: Generalni sekretariat Vlade / Source: General secretariat of the Government

Vlada Crne Gore, 2015.
Government of Montenegro 2015

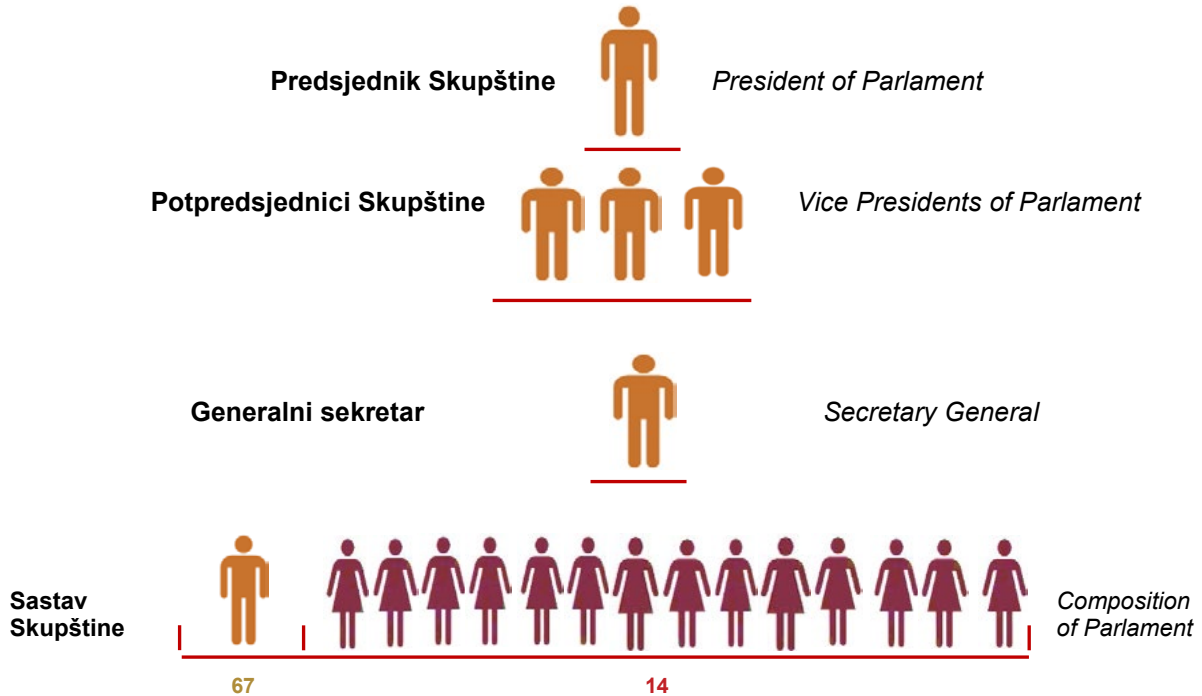
Vlada Crne Gore <i>Government of Montenegro</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	Žene % <i>Women %</i>	Muškarci % <i>Men %</i>
Pomoćnici/e ministara <i>Deputy Ministers</i>	72	32	40	44,4	55,6
Sekretari/ke ministarstava <i>Secretaries of the Ministries</i>	15	6	9	40,0	60,0
Direktori/ke (sekretarijat, uprava, zavod, direkcija i agencija) <i>Directors (Secretariat, state bodies, institutions, directorates and agencies)</i>	36	9	27	25,0	75,0
Pomoćnici/e direktora (sekretarijat, uprava, zavod, direkcija i agencija) <i>Deputy directors (Secretariat, state bodies, institutions, directorates and agencies)</i>	31	20	11	64,5	35,5

Generalni sekretarijat Vlade, 2015.
General Secretariat of Government 2015

Generalni sekretarijat Vlade <i>General Secretariat of Government</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	Žene % <i>Women %</i>	Muškarci % <i>Men %</i>
Generalni sekretar <i>General Secretary</i>	1	0	1	0,0	100,0
Zamjenik/ca generalnog sekretara <i>Deputy general secretary</i>	1	1	0	100,0	0,0
Pomoćnik/ca generalnog sekretara <i>Assistant of general secretary</i>	3	1	2	33,3	66,7
Savjetnici/ce predsjednika Vlade <i>Advisors to the Prime Minister</i>	11	4	7	36,4	63,6
Savjetnici/ce potpredsjednika Vlade <i>Advisors to the Deputy Prime Ministers</i>	10	5	5	50,0	50,0

Izvor: Generalni sekretarijat Vlade / Source: General secretariat of the Government

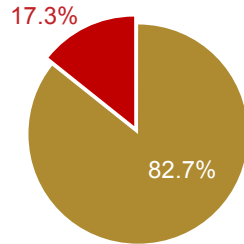
Sastav Skupštine Crne Gore, 31.12.2015.
Composition of the Parliament of Montenegro, 12/31/2015

Skupština Crne Gore, 31.12.2015.
Parliament of Montenegro, 12/31/2015

Skupština Crne Gore <i>Parliament of Montenegro</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Muškarci <i>Men</i>	Žene % <i>Women %</i>	Muškarci % <i>Men %</i>
Predsjednik Skupštine <i>Speaker of the Parliament</i>	1	-	1	0	100
Potpredsjednici Skupštine <i>Vice-speakers of the Parliament</i>	3	-	3	0	100
Poslanici/ce <i>Representatives</i>	81	14	67	17,3	82,7
Generalni sekretar <i>Secretary General</i>	1	-	1	0	100
Zamjenik generalnog sekretara <i>Deputy Secretary General</i>	-	-	-	-	-

Poslanici/ce
Representatives

■ muškarci / Men ■ žene / Women

Žene su najzastupljenije u Odboru za rodnu ravnopravnost, dok u Odboru za ekonomiju, finansije i budžet i Komisiji za praćenje i kontrolu postupaka privatizacije nema žena.

Women are the most represented in the Committee for Gender Equality, while there are no women in the Committee for economy, finance and budget and Commission for Monitoring Control of privatization Process.

Radna tijela u Skupštini Crne Gore, 2015.
The working bodies in the Parliament of Montenegro, 2015

Radno tijelo <i>Working body</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Žene % <i>Women %</i>	Muškarci % <i>Men %</i>
Ustavni odbor <i>Constitutional Committee</i>	13	1	7,7	92,3
Zakonodavni odbor <i>Legislative Committee</i>	13	3	23,1	76,9
Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu <i>Committee on Political System, Justice and Administration</i>	13	5	38,5	61,5
Odbor za bezbjednost i odbranu <i>Committee on Security and Defence</i>	13	1	7,7	92,3
Odbor za međunarodne odnose i iseljenike <i>Committee on International Relations and Emigrants</i>	13	1	7,7	92,3
Odbor za evropske integracije <i>Committee on European Integration</i>	13	3	23,1	76,9
Odbor za ekonomiju, finansije i budžet <i>Committee on Economics, Finance and Budget</i>	13	-	0	100
Odbor za ljudska prava i slobode <i>Committee for Human Rights and Freedoms</i>	11	3	27,3	72,7
Odbor za rodnu ravnopravnost <i>Committee on Gender Equality</i>	11	7	63,6	36,4
Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje <i>Committee on Tourism, Agriculture, Environment and Planning</i>	13	2	15,4	84,6
Odbor za prosvjetu, kulturu, nauku i sport <i>The Board of Education, Culture, Science and Sport</i>	11	4	36,4	63,6
Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje <i>Board of Health, Labour and Social Welfare</i>	11	1	9,1	90,9
Odbor za antikorupciju <i>Anti-corruption Committee</i>	13	1	7,7	92,3
Administrativni odbor <i>Administrative Committee</i>	13	4	30,8	69,2
Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije <i>Commission for monitoring and control of privatization process</i>	8	-	0	100

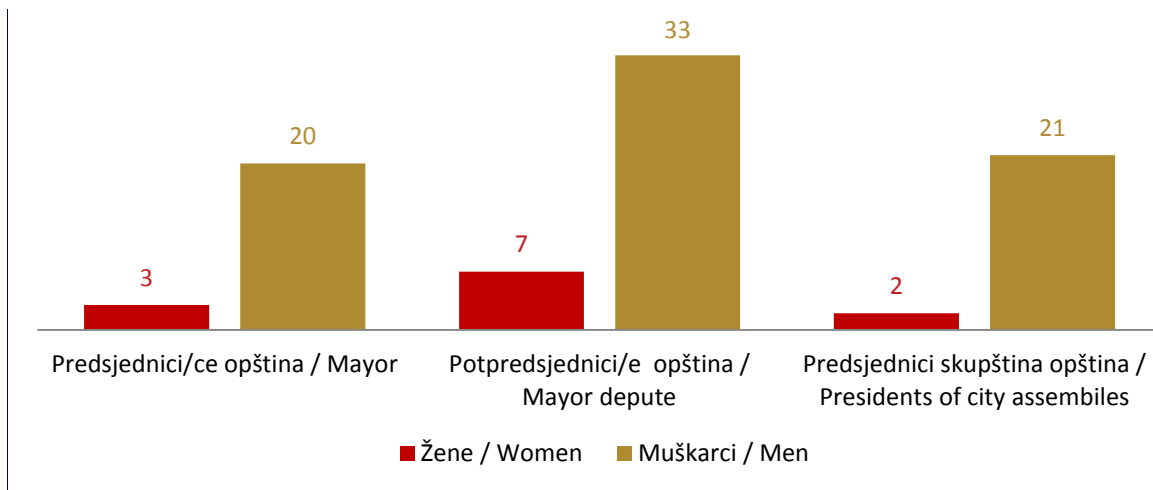
Lokalne samouprave u Crnoj Gori, 2015.
Local self-Governments in Montenegro 2015

Opština <i>Municipality</i>	Odbornici <i>Councilors</i>		
	Ukupno <i>Total</i>	Muškarci <i>Men</i>	Žene <i>Women</i>
Podgorica	59	38	21
Cetinje	33	24	9
Andrijevica	31	21	10
Bar	37	27	10
Berane	35	24	11
Bijelo Polje	38	29	9
Budva	32	25	7
Danilovgrad	33	22	11
Herceg Novi	34	22	12
Kolašin	31	20	11
Kotor	33	24	9
Mojkovac	31	25	6
Nikšić	41	31	10
Plav	31	24	7
Prijevlja	35	25	10
Plužine	30	23	7
Rožaje	34	26	8
Tivat	32	23	9
Ulcinj	33	30	3
Šavnik	30	22	8
Petnjica	31	26	5
Gusinje	30	25	5
Žabljak	31	23	8

Izvor: Zajednica opština Crne Gore / Source: Union of Municipalities of Montenegro

Ko upravlja opštinama? Who manages municipalities?

Izvor: Zajednica opština Crne Gore / Source: Union of Municipalities of Montenegro

Diplomatsko konzularna predstavništva, 2016
Diplomatic and Consular Missions 2016

	Ukupno Total	Žene Women	Muškarci Men	Žene % Women %	Muškarci % Men %
Ambasador/ka <i>Ambassadors</i>	34	5	29	14,7%	85,3%
Ministar savjetnik/ca <i>Minister Counsellor</i>	9	6	3	66,7%	33,3%
I savjetnik/ca <i>I Adviser</i>	8	3	5	37,5%	62,5%
Savjetnik/ca <i>Adviser</i>	5	2	3	40,0%	60,0%
I sekretar/ka <i>I secretary</i>	24	15	9	62,5%	37,5%
II sekretar/ka <i>II secretary</i>	18	12	6	66,7%	33,3%
III sekretar/ka <i>III secretary</i>	-	-	-	-	-
Generalni/a konzul/ica <i>General Consul</i>	4	-	4	0,0%	100%
Konzul/ica <i>Consul</i>	3	1	2	33,3%	66,7%
Vice konzul/ica <i>Vice Consul</i>	2	-	2	0,0%	100%
UKUPNO / TOTAL	107	44	63	41,1%	58,9%

Izvor: Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija / Source: Ministry of Foreign Affairs and European Integration

Službenici u Upravi policije, 2015.
Officials in Police Directorate, 2015

	Ukupno <i>Total</i>	Muškarci <i>Men</i>	Žene <i>Women</i>	%	
				Muškarci <i>Men</i>	Žene <i>Women</i>
Direktor <i>Director</i>	1	1	0	100,0	0,0
Pomoćnik/ ica direktora <i>Deputy Director</i>	4	4	0	100,0	0,0
Glavni policijski inspektor/ka <i>Chief Police</i>	36	36	0	100,0	0,0
Glavni policijski savjetnik/ica <i>Chief Police Advisor</i>	2	1	1	50,0	50,0
Viši policijski inspektor/ka I klase <i>Senior police I Class</i>	97	82	15	84,5	15,5
Viši policijski savjetnik/ica I klase <i>Senior police Advisor I Class</i>	1	1	0	100,0	0,0
Viši policijski inspektor/ka <i>Senior police</i>	117	96	21	82,1	17,9
Viši policijski savjetnik/ica <i>Senior police Advisor</i>	8	1	7	12,5	87,5
Samostalni policijski inspektor/ka <i>Independent police</i>	173	142	31	82,1	17,9
Samostalni policijski savjetnik/ica <i>Independent policeAdvisor</i>	6	3	3	50,0	50,0
Policijski inspektor /ka I klase <i>Police I class</i>	125	113	12	90,4	9,6
Policijski inspektor/ka <i>Police</i>	34	26	8	76,5	23,5

Mlađi policijski inspektor/ka <i>Junior Police</i>	53	42	11	79,2	20,8
Stariji policijski narednik/ca I klase <i>Senior police sergeant I Class</i>	66	60	6	90,9	9,1
Stariji policijski narednik/ca <i>Senior police sergeant</i>	44	40	4	90,9	9,1
Policijski narednik/ca <i>Police sergent</i>	53	44	9	83,0	17,0
Stariji policajac/ka prve klase <i>Senior police officer I class</i>	2939	2757	182	93,9	6,2
Stariji policajac/ka <i>Senior police officer</i>	47	30	17	63,8	36,2
Policajac/ka <i>Police officer</i>	146	115	31	78,8	21,2
Policijski poslovi (sa policijskim ovlašćenjima) <i>Police Affairs (with police authority-TOTAL)</i>	3952	3594	358	90,9	9,1
Samostalni savjetnik/ca III <i>Independent Advisor III</i>	3	2	1	66,7	33,3
Savjetnik I <i>Advisor III</i>	2	0	2	0,0	100,0
UKUPNO / TOTAL	3957	3596	361	90,9	9,1

Izvor: Uprava policije / Source: Police Directorate

Žene i muškarci u sistemu odbrane, 2015.
Women and Men in the Defence System, 2015

Kategorija <i>Category</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Žene % <i>Women %</i>	Muškarci <i>Men%</i>
Oficir <i>Officer</i>	307	8	2,61	97,39
Podoficir <i>Noncommissioned Officer</i>	815	17	2,09	97,91
VPU <i>Soldier</i>	539	37	6,86	93,14
CI	237	102	43,04	56,96
DS i N	147	90	61,22	38,88
UKUPNO / TOTAL	2 045	254	12,42	87,58

Žene u Vojski Crne Gore, 2015.
Women in the Army of Montenegro, 2015

Kategorija <i>Category</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	Žene % <i>Women%</i>
Oficir <i>Officer</i>	253	8	3,16
Podoficir <i>Noncommissioned Officer</i>	805	17	2,11
VPU <i>Soldier</i>	539	37	6,86
Civilno lice <i>Civil person</i>	237	102	43,04
UKUPNO / TOTAL	1 834	164	8,94

Izvor: Ministarstvo odbrane Crne Gore / Source: Ministry of Defence of Montenegro

Žene u Ministarstvu odbrane Crne Gore, 2015.
Women in the Ministry of Defence of Montenegro, 2015

Kategorija <i>Category</i>	Ukupno <i>Total</i>	Žene <i>Women</i>	žene % <i>Women %</i>
Oficir <i>Officer</i>	53	-	-
Podoficir <i>Noncommissioned Officer</i>	6	-	-
DS i N	147	90	61,22%
UKUPNO TOTAL	206	90	43,69%

Izvor: Ministarstvo odbrane Crne Gore / Source: Ministry of Defence of Montenegro

NASILJE U PORODICI

Nasilje u porodici u Crnoj Gori je prepoznato kao krivično djelo 2002. godine. Prvi specijalizovani zakon koji se bavi ovom problematikom je Zakon o zaštiti od nasilja u porodici donešen 2010. godine. Ovaj zakon definiše nasilje u porodici kao „činjenje ili nečinjenje člana porodice kojim se ugrožava fizički, psihički, seksualni ili ekonomski integritet, mentalno zdravlje i spokojstvo drugog člana porodice, bez obzira na mjesto gdje je učinjeno” i predviđa zaštitu žrtava u prekršajnom postupku.

Ovdje su prikazani podaci o nasilju u porodici koje vode sledeće institucije: Uprava policije, centri za socijalni rad, Vrhovno državno tužilaštvo, Vijeće za prekršaje i redovni sudovi.

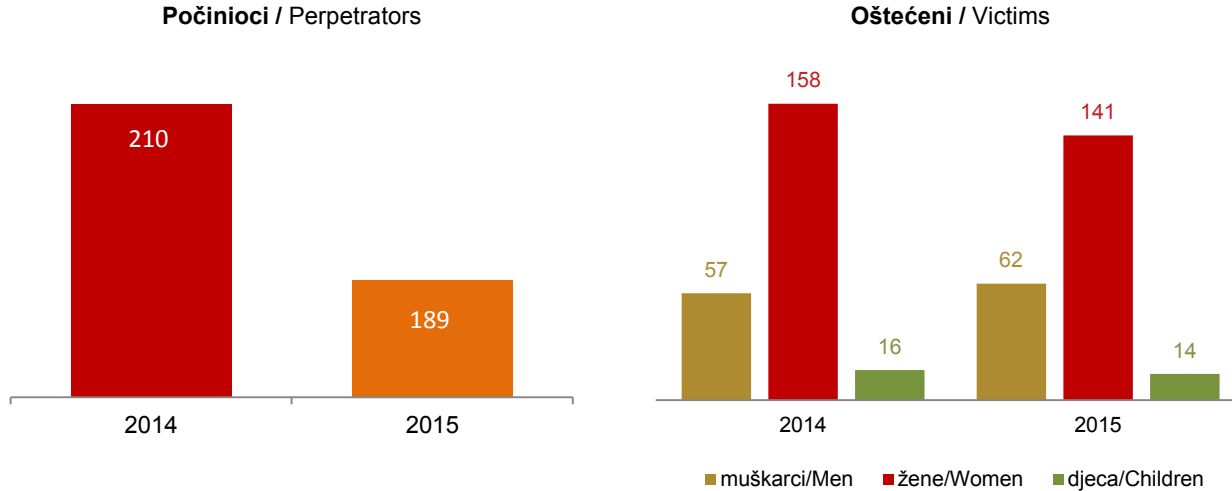

Domestic violence has been recognised as a criminal act in Montenegro in 2002. The first specialised law dealing with this issue is the Law on Protection from Domestic Violence, which was passed in 2010. godine. Domestic violence by the meaning of this Law shall mean omission or commission by a family member in violating physical, psychological, sexual or economic integrity, mental health and peace of other family member, irrespective of where the incident of violence has occurred” and envisages the protection of victims in misdemeanor proceeding.

The data collected by the following institutions are presented here: Police Directorate, centers for social welfare, Supreme Prosecutors Office, Misdemeanor Court and regular courts.

DOMESTIC VIOLENCE

Broj krivičnih djela nasilja u porodici, 2014. i 2015.
Number of criminal offenses of domestic violence, 2014 and 2015

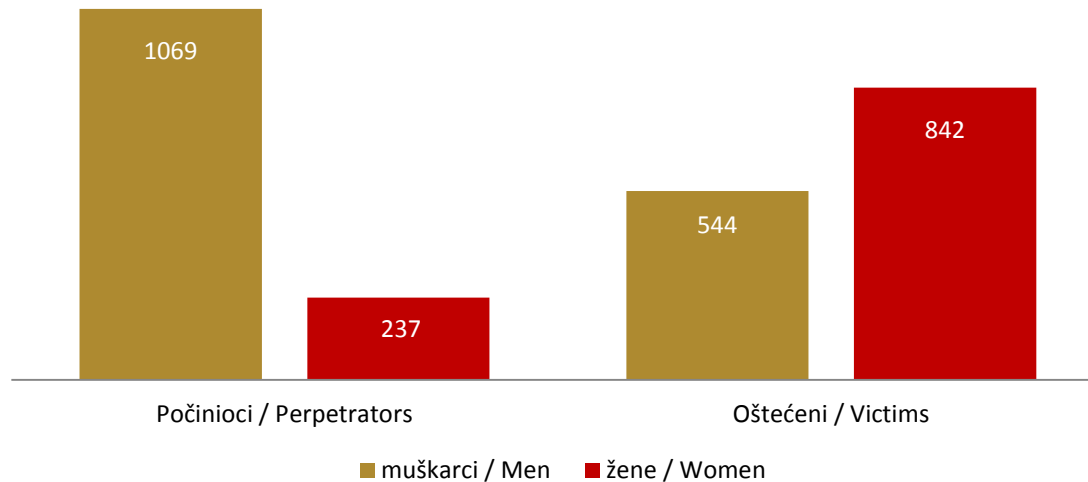

Broj registrovanih krivičnih djela „nasilje u porodici i porodičnoj zajednici” u 2015. godini (180) manji je za 12,2% u poredjenju sa prethodnom godinom (205).

The number of registred criminal acts „domestic violence and family community” in 2015 has decreased for 12.2% in comparison to previous year.

Izvor: Uprava policije / Source: Police Directorate

Broj prekršaja nasilja u porodici u 2015.
Number of misdemeanor cases of domestic violence, 2015

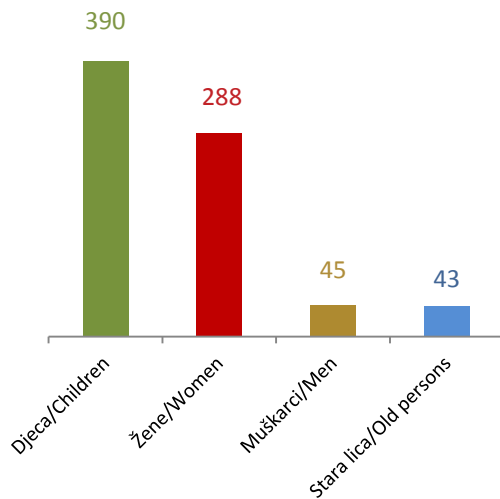
Broj prekršaja nasilja u porodici u 2015. godini iznosio je 1 326.

1 326 of misdemeanor cases of domestic violence, 2015 .

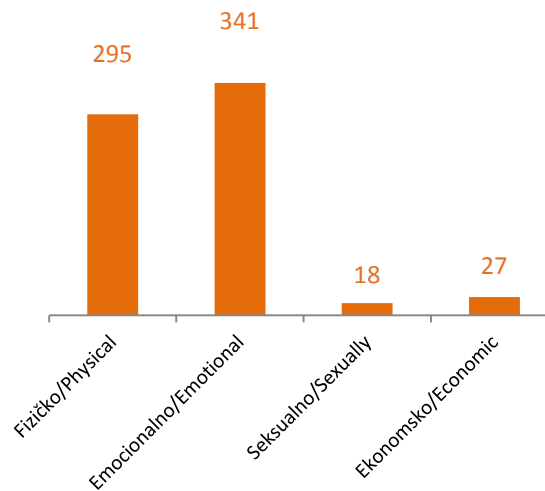
Izvor: Uprava policije / Source: Police Directorate

Broj prijavljenih slučajeva nasilja u porodici centrima za socijalni rad, 2015.
Number of reported cases of domestic violence to social welfare centers, 2015

Žrtve nasilja
Victims of violence

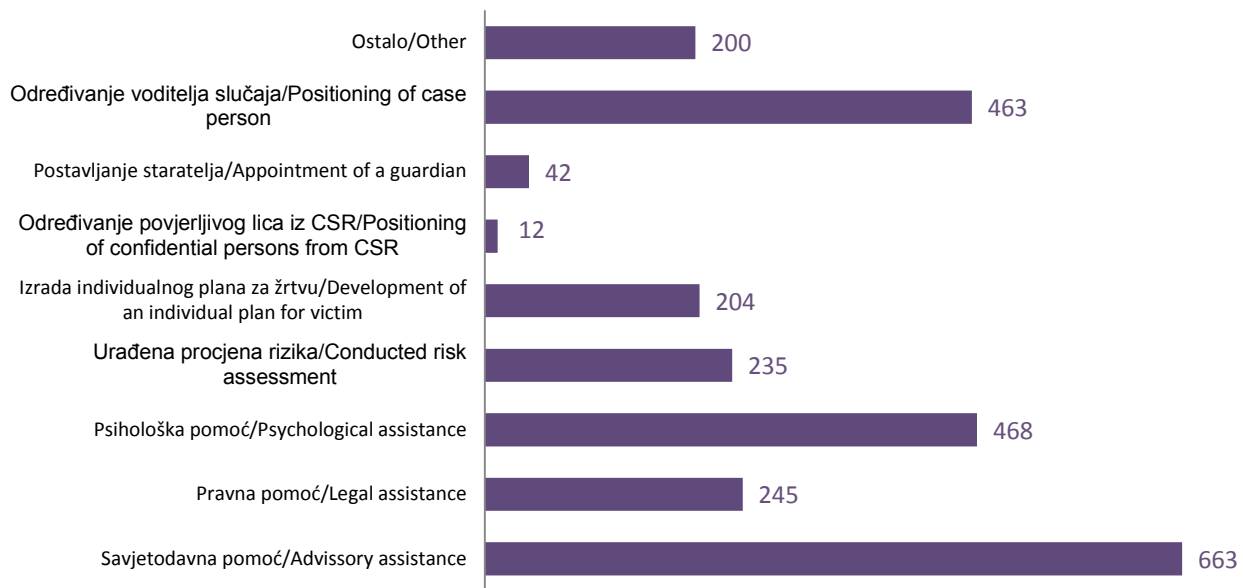

Vrsta nasilja
Type of violence

Izvor: Centri za socijalni rad / Source: Social welfare centers

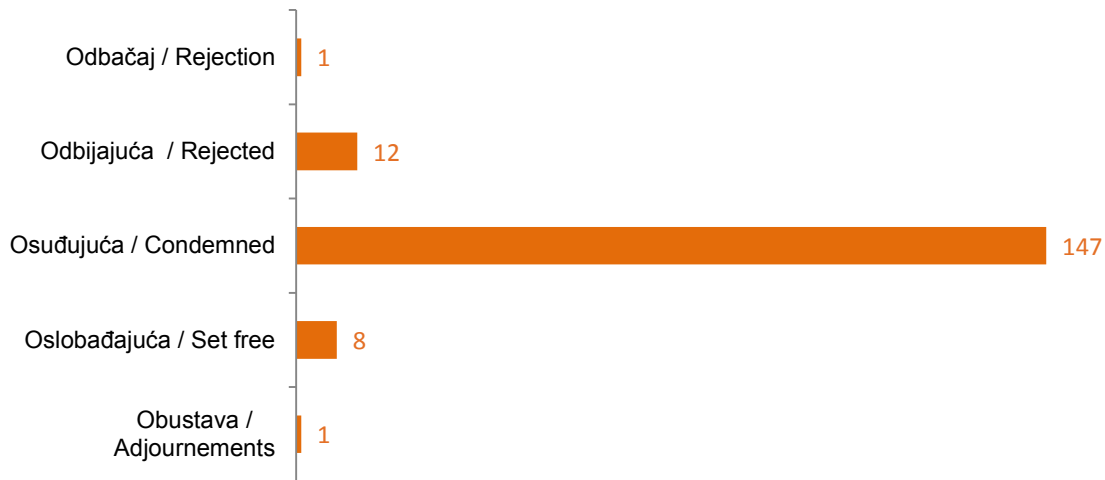
Preduzete mjere, 2015.
The measures taken, 2015

Izvor : Centri za socijalni rad / Source : Social welfare centres

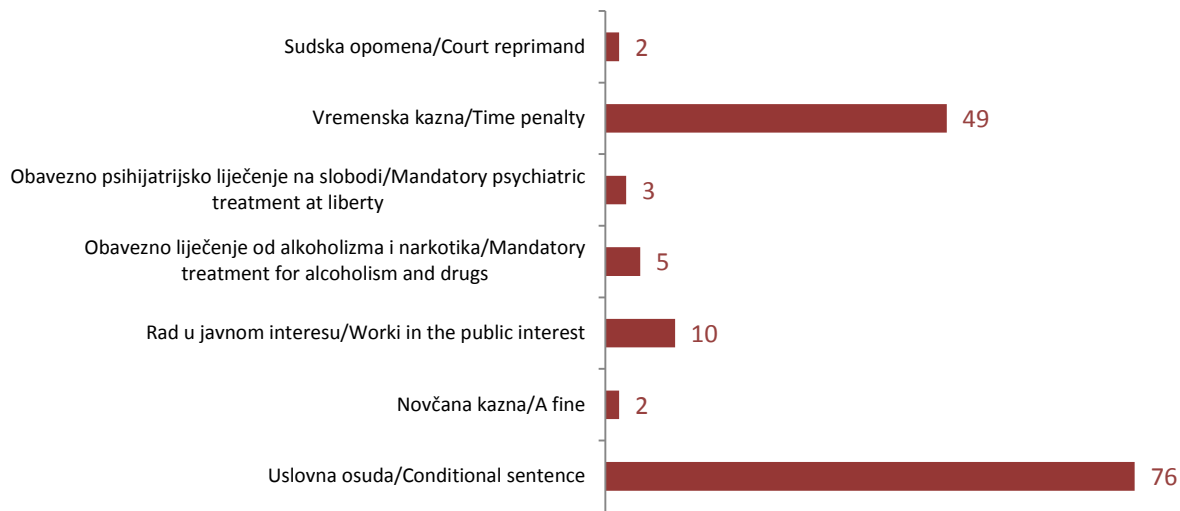
Pregled donijetih presuda za krivično djelo nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici, 2015.
Overview of brought verdicts for the criminal offence domestic violence, 2015

Vrsta odluke po licima
Type of decision by individuals

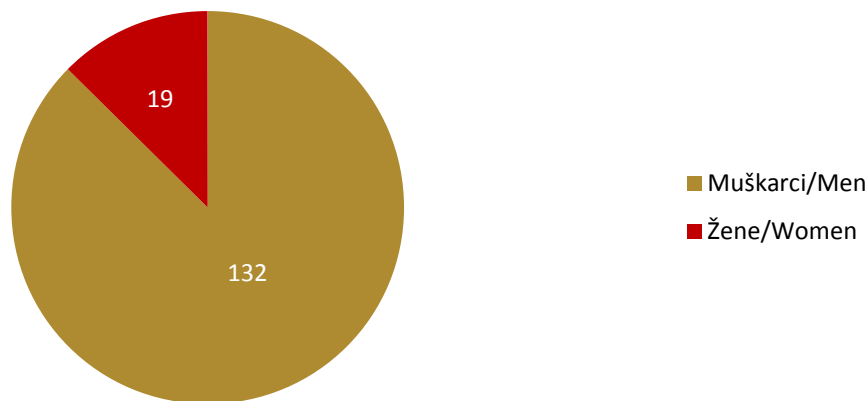

Izvor: Vrhovni sud / Source Supreme Court

Vrsta kazne po licima *Type of punishment-by individuals*

Broj osuđenih lica za krivično djelo nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici, po polu, 2015.godine
The number of convicted persons for the criminal offence domestic violence by gender, 2015

Od ukupnog broja osuđenih lica za krivično djelo “nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici” 87,4% odnosi se na osobe muškog pola a 12,6% na osobe ženskog pola.

Out of the total number of convicted persons for criminal offense “domestic violence in the family and the family community” 87.4% is referred to the males and 12.6% is referred to the females.

Izvor: Vrhovni sud / Source: Supreme Court

Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-86-85581-56-4 (Zavod za statistiku Crne Gore)
ISBN 978-9940-633-08-0 (Ministarstvo za ljudska i manjinska prava Crne Gore)
COBISS.CG-ID 31579408

**ŽENE I MUŠKARCI
U CRNOJ GORI**

**WOMEN AND MEN
IN MONTENEGRO**

CRNA GORA

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava Crne Gore | Ministry for Human and Minority Rights of Montenegro

Rimski trg 46, Podgorica | tel: +382 (0)20 482 129 | fax: +382 (0)20 234 198 | e-mail: kabinet@mmp.gov.me | www.minmanj.gov.me

Zavod za statistiku Crne Gore - MONSTAT | Statistical Office of Montenegro

IV proleterske 2, Podgorica | tel: +382 (0)20 230 811 | fax: +382 (0)20 230 814 | e-mail: contact@monstat.org | www.monstat.org